

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W NYSIE
ul. Żeromskiego 7/9, 48-304 Nysa



NYSA 2022 rok

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4
II.1 Pandemia COVID-19.....	4
II.2. Zatrucia i zakażenia pokarmowe	7
II.3. Wirusowe zapalenie wątroby.....	8
II.4. Choroby wieku dziecięcego.....	8
II.5. Inne choroby zakaźne	9
II.6. Ogniska epidemiczne.....	11
II.7. Szczepienia	11
III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	13
III.1. Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą	13
III.1.1. Szpitale	14
III.1.2. Przychodnie, poradnie i ośrodki zdrowia	15
III.2. Stan sanitarny pozostałych obiektów użyteczności publicznej	16
III.2.1. Obiekty wczasowo-turystyczne, hotele, itp.....	17
III.2.2. Usługi	18
III.2.3. Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpieli, pływalnie	18
IV. Zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia	23
V. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku.....	27
VI. Stan sanitarny środowiska pracy	37
VII. Stan sanitarny szkół, innych placówek oświatowo - wychowawczych oraz placówek wypoczynku dzieci i młodzieży.....	42
VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	44
IX. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	44
X. Podsumowanie.....	46

I. Wstęp

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nysie jest publicznym zakładem opieki zdrowotnej, którego organem założycielskim jest Wojewoda Opolski. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie prowadził działalność na mocy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2021r., poz. 195).

Głównym celem działalności w 2020 r. było działanie na rzecz zapobiegania powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia, a także promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia, bezpieczeństwem zdrowotnym wody oraz chemikaliami.

Swoim działaniem Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie obejmuje mieszkańców powiatu nyskiego w skład którego wchodzi 9 gmin.



Zestawienie liczbowe z prowadzonej działalności kontrolnej w latach 2019-2021:

Lp.	Działalność kontrolna	Lata		
		2019	2020	2021
1	Liczba nadzorowanych obiektów	2398	2421	2272
2	Liczba przeprowadzonych kontroli	2177	17447	26181
3	Liczba wydanych decyzji w I instancji	617	13746	543
4	Liczba nałożonych mandatów	51	35	37
5	Na kwotę (zł)	14700,00	9200,00	9800,00
6	Liczba nałożonych kar pieniężnych	1	28	11
7	Na kwotę (zł)	1000,00	104 900,00	15 700,00

II. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

II.1 Pandemia COVID-19

Obecnie trwająca pandemia jest spowodowana przez zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Jest to koronawirus powodujący głównie infekcje dróg oddechowych, mogący doprowadzić do ciężkiej, ostrej niewydolności oddechowej. Stąd pochodzi jego oficjalna nazwa: Severe Acute Respiratory Syndrome-Coronavirus-2, czyli drugi koronawirus powodujący zespół ciężkiej ostrej niewydolności oddechowej. Pierwszym takim koronawirusem był wirus odpowiedzialny za epidemię SARS w 2002- 2003 roku.

Choroba powodowana przez wirus SARS-CoV-2 jest nazywana COVID-19, czyli Coronavirus Disease-19. Liczba 19 oznacza rok 2019, w którym zanotowano pierwsze przypadki tej choroby w Chinach, w prowincji Hubei. Stamtąd wirus stopniowo rozprzestrzenił się na resztę kraju, a później na cały świat, a 11 marca 2020 roku Światowa Organizacja Zdrowia ogłosiła, że globalne rozprzestrzenianie się koronawirusa można już określić jako pandemię.

W Polsce stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 został wprowadzony rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 491 z późn. zm.) i obowiązuje od 20.03.2020 r. do odwołania.

Początkowo za zachorowania COVID-19 odpowiadał wariant chiński wirusa SARS-CoV-2, jednak z uwagi na to, że jest to wirus typu RNA, jest on podatny na częste mutacje. Wariant chiński dość szybko został zdominowany przez wariant alfa (brytyjski), a później kolejno przez warianty: beta (południowoafrykański), gamma (brazylijski), delta (indyjski) oraz aktualnie omikron. Wymienione warianty są najpopularniejszymi, jakie miały istotny wpływ na dynamikę zakażeń na świecie, w tym w Polsce. Z poszczególnych wariantów tworzą się kolejne mutacje, sam Omikron ma ich ok. 50.

Objawy COVID-19 są zbliżone do innych infekcji układu oddechowego. Najczęściej u zakażonych pacjentów obserwuje się gorączkę, suchy kaszel, utratę węchu i/lub smaku, uczucie zmęczenia. Rzadziej występują: bóle mięśniowe, ból gardła, biegunka, zapalenie spojówek, wysypka lub odbarwienia na palcach rąk lub stóp. W ciężkim przebiegu COVID-19 mogą wystąpić: duszność, ból/uczucie nacisku w klatce piersiowej, zaburzenia mowy, zaburzenia ruchowe. Większość zakażonych przechodzi chorobę łagodnie, aczkolwiek są opisywane długoterminowe powikłania nawet wśród osób, które łagodnie przeszły infekcję. Osoby starsze oraz osoby z chorobami towarzyszącymi mają podwyższone ryzyko ciężkiego przebiegu oraz wystąpienia powikłań przebiegu COVID-19.

Poszczególne warianty różniły się pod względem rodzaju wywoływanych objawów chorobowych, ich nasilenia, a także pod względem śmiertelności, stopnia transmisji zakażeń oraz odporności na dostępne szczepionki p/COVID-19.

Do końca 2021 roku w powiecie nyskim zarejestrowano 9591 przypadków, w tym 239 zgonów spowodowanych zakażeniem koronawirusem oraz chorobami współistniejącymi. W związku z otrzymanymi zgłoszeniami rozpoznania zachorowań na COVID-19, w ramach prowadzenia działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej przeprowadzono 24013 wywiadów epidemiologicznych.

W sumie od początku pandemii do końca roku 2021 na terenie powiatu nyskiego odnotowano 15459 przypadków, w tym

Na poniższym wykresie pokazano dynamikę zachorowań na COVID-19 w powiecie nyskim w 2021r.

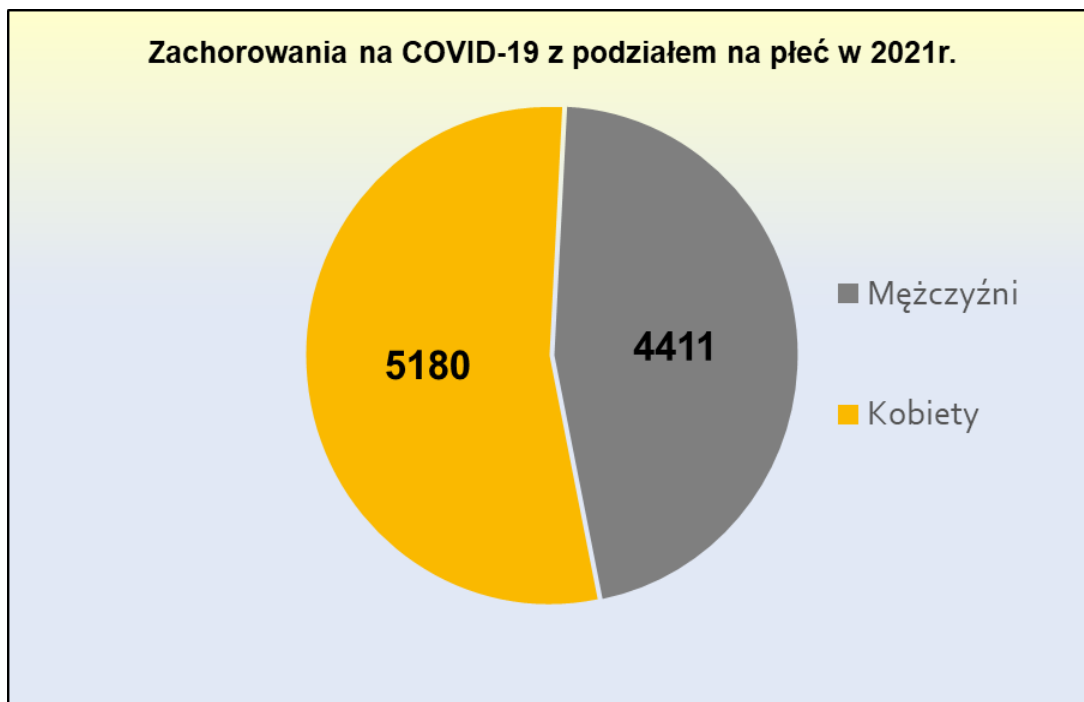


Wykres nr 1 Dynamika zachorowań na COVID -19 w powiecie nyskim w 2021r.

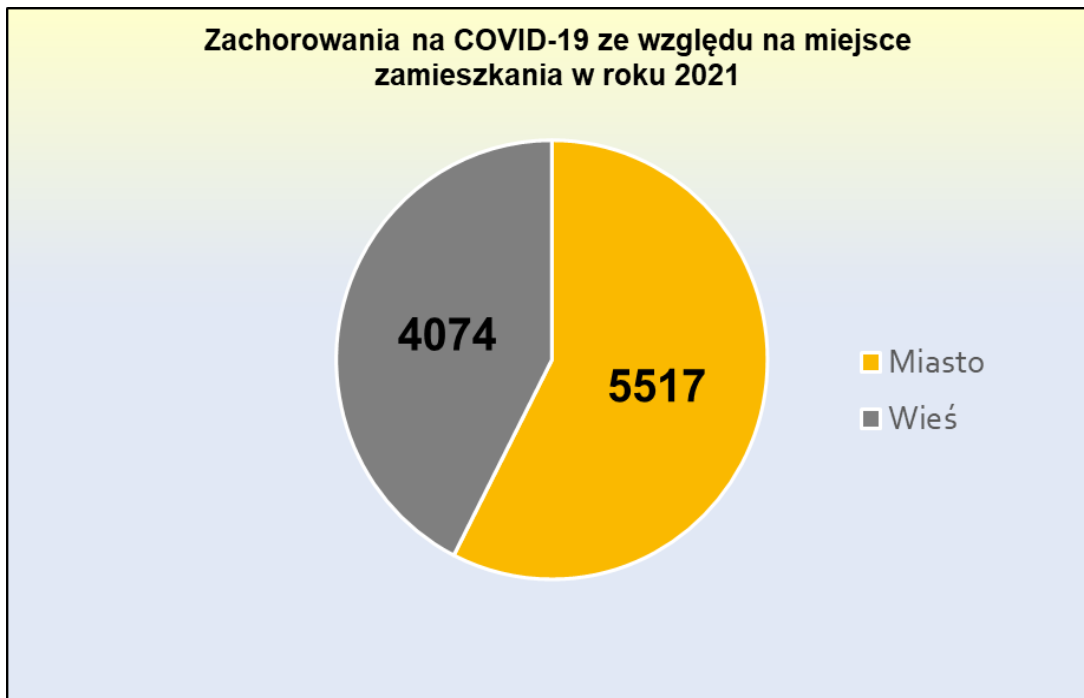
Jak wynika z wykresu sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na COVID-19 w roku 2021 była dynamiczna zarejestrowano 9591 zakażeń wirusem SARS-CoV-2 (III i IV fala). Większość zachorowań stanowiły przypadki pojedyncze i rodzinne, odnotowano też liczne ogniska zakażeń SARS-CoV-2 między innymi w SPZOZ w Nysie, SPZOZ ZOZ w Głuchołazach, Szpitalu MSWiA w Głuchołazach Opolskim Centrum Rehabilitacji w Korfantowie, ZOL Paczków, ZOL Głuchołazy, Domach Pomocy Społecznej, Schronisku dla bezdomnych w Bielicach i w Nysie, Placówkach Oświatowych , zakładach pracy z czego do największych ognisk m.in. należały:

- ZOL Głuchołazy ul. Parkowa przebadano 130 osób, a wyniki dodatnie potwierdzono u 78 osób. 14 osób w objęto kwarantanną a 52 objęto nadzorem epidemiologicznym.
- Schronisko dla Bezdomnych Im. Św. Brata Alberta w Jasienicy Górnej przebadano 45 osób, a wyniki dodatnie potwierdzono u 37 osób. 42 osoby w objęto kwarantanną.
- SP nr 10 w Nysie przebadano 40 osób, a wyniki dodatnie potwierdzono u 26 osób. 464 osoby objęto kwarantanną.
- Opolskie Centrum Rehabilitacji Korfantów przebadano 104 osób, a wyniki dodatnie potwierdzono u 38 osób. 20 osób w objęto kwarantanną a 33 objęto nadzorem epidemiologicznym.

Poniżej zobrazowano zachorowania na COVID-19 w rozbiciu na płeć i miejsce zamieszkania osób zakażonych. (Wykres nr 2, Wykres nr 3).



Wykres nr 2 Zachorowania na COVID -19 z podziałem na płeć w 2021r.



Wykres nr 3 Zachorowania na COVID -19 ze względu na miejsce zamieszkania w roku 2021.

Sytuację epidemiologiczną w zakresie wybranych pozostałych chorób zakaźnych przedstawia poniższa tabela:

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w powiecie nyskim		
	2019r.	2020r.	2021r.
Salmonelozy-zatrucia pokarmowe	22	24	37
Biegunka u dzieci do lat 2	82	25	29
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe nieokreślone	22	5	1
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	126	28	13
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	69	7	44
Płonica	76	34	7
Róża	55	28	11
Ospa wietrzna	744	164	305
Różyczka	-	-	-
WZW typ A	1	-	-
WZW typ B (ostre)	-	-	-
WZW typ B (przewlekłe)	11	9	1
WZW typ C	5	5	-
WZW typ B + C	-	-	-
WZW inne i nieokreślone	-	-	6
Krztusiec	-	-	-
Świnka	3	3	5
Choroba z Lyme (borelioza)	223	165	173
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień/	23	20	16
Grypa i grypopodobne	1378	670	486

Choroby zakaźne są istotnym problemem zdrowia publicznego, stąd zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych jest jednym z podstawowych zadań realizowanych przez Państwową Inspekcją Sanitarną.

II.2. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

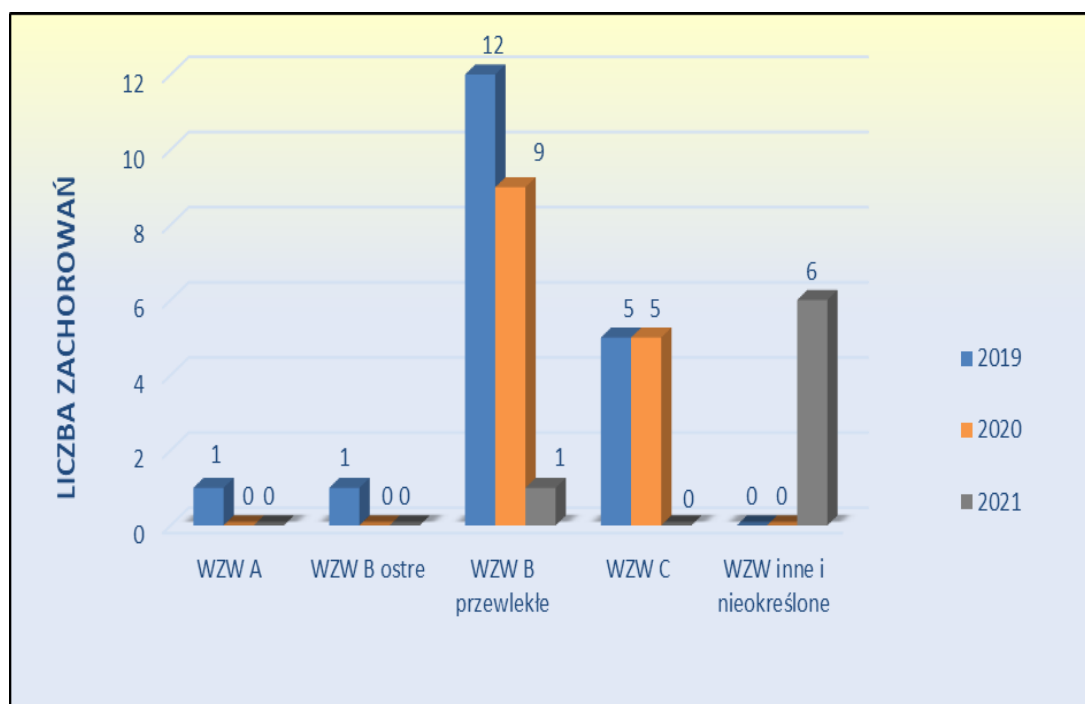
Do chorób szerzących się drogą pokarmową należą m. in. zachorowania na salmonelozy, biegunki, zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe o różnej etiologii, zarówno bakteryjne jak i wirusowe, zatrucia jadem kiełbasianym, dur brzuszny i inne.

W 2021 roku liczba zachorowań na salmonelozy i zatrucia pokarmowe w porównaniu do roku 2020 r. wzrosła (24 zachorowania w 2020 r., 37 zachorowań w 2021 r). W związku z zachorowaniem na salmonelozę wydano jedną decyzję odsuwającą od pracy; osoba została przywrócona do obowiązków po uzyskaniu 3 ujemnych wyników badań w kierunku salmonelozy.

W 2021 r. w porównaniu do roku ubiegłego nastąpił spadek zachorowań na zakażenia jelitowe u dzieci jak i osób dorosłych wywołanych przez rotawirusy, natomiast nastąpił wzrost zakażeń wywołanych norowirusami co obrazuje powyższa tabela. W 2021 roku wystąpiło jedno ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego, które wywołane było przez norowirusy.

II.3. Wirusowe zapalenie wątroby

Wirusowe zapalenia wątroby typu B i C należą do chorób szerzących się poprzez krew, wskutek zabiegów związanych z przerwaniem ciągłości tkanek, przetaczaniem preparatów krwiopochodnych, przeszczepianiem narządów, stosowaniem niesterylnego lub źle wysterylizowanego sprzętu do zabiegów medycznych i niemedyceńskich jak tatuaże, przekłuwanie uszu oraz poprzez kontakty seksualne i drogą wertykalną. Nadal istotne znaczenie w zapobieganiu zakażeniom wirusem HBV mają podejmowane działania profilaktyczne w postaci szczepień ochronnych. W 2021 r., w porównaniu do 2020 r. na terenie naszego powiatu liczba zarejestrowanych zachorowań na WZW znacznie spadła, natomiast odnotowano znaczny wzrost przypadków WZW innych i nieokreślonych. Sytuację obrazuje Wykres nr 4 poniżej. W 2021 r. nie odnotowano zachorowań na WZW typu A.



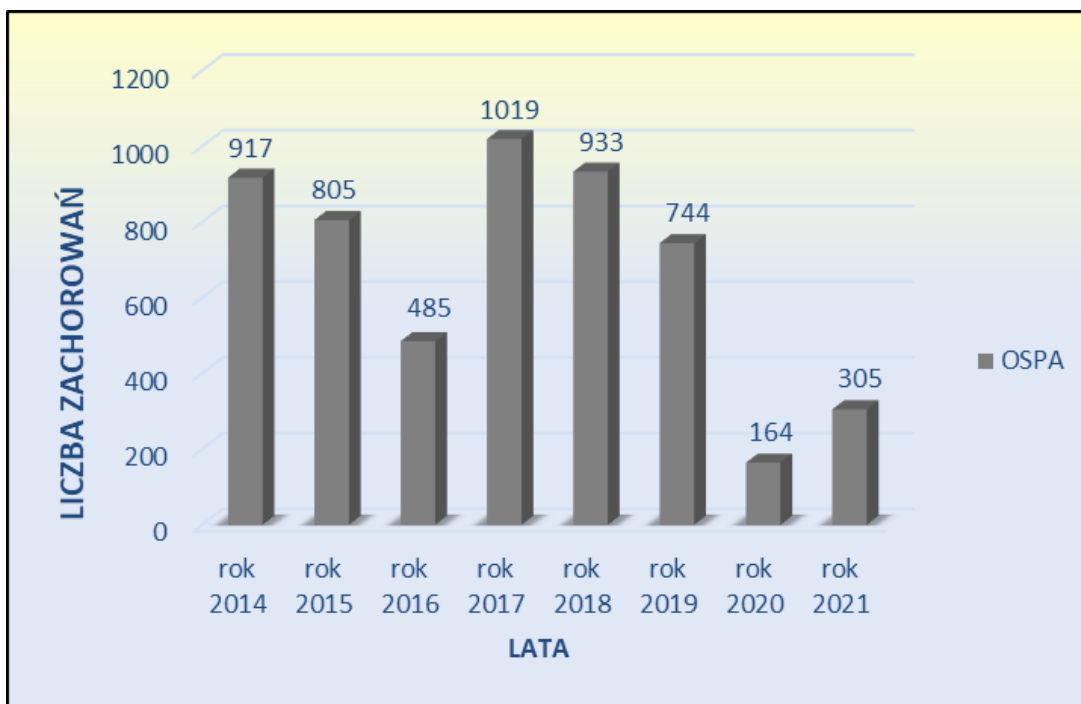
Wykres nr 4 Liczba zachorowań na WZW w latach 2019-2021

II.4. Choroby wieku dziecięcego

Ospa wietrzna

Do końca 2021 roku odnotowano znaczny wzrost zachorowań na ospę wietrzną w porównaniu do roku ubiegłego i tak: w 2020 r. - 164 zachorowania, a w roku 2021 r. - 305 zachorowań (Wykres nr 5 poniżej). Najwięcej zachorowań wystąpiło u dzieci w wieku 4 lat - 69 przypadków, natomiast u dzieci w wieku 5 i 6 lat kolejno 47 i 46 zachorowań.

W celu wyeliminowania zachorowań na ospę wietrzną wskazane jest rozpoczęcie szczepień p/ospie wietrznej w ramach szczepień obowiązkowych większej populacji dzieci. Obecnie zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych szczepienia przeciwko ospie wietrznej u dzieci prowadzone są w grupach ryzyka, tj. dzieci do ukończenia 12 r.ż. z upośledzeniem odporności o wysokim ryzyku ciężkiego przebiegu choroby, z ostrą białaczką, zakażonych HIV, leczonych chemioterapią oraz w szczególności narażonych na zakażenie ze względu na czasowe lub stałe przebywanie we wspólnych pomieszczeniach, a przede wszystkim dzieci uczęszczających do żłobków, przebywających w domach dziecka, domach opieki długoterminowej.



Wykres nr 5 Zachorowania na ospę w latach 2014-2021.

Płonica, Krztusiec, Różyczka, Odra

Na płonice w 2021 roku zachorowało 7 osób, natomiast w roku 2020 - 34 osoby. W 2021 roku nie zarejestrowano zachorowań na: krztusiec, różyczkę i odrę.

II.5. Inne choroby zakaźne

Grypa

Analizując liczbę zachorowań na grypę i zachorowania grypopodobne, w 2021 roku zanotowano duży spadek zachorowań w porównaniu do lat ubiegłych (2017 r. - 2649 zachorowań, 2018 r. - 2670 zachorowań, 2019 r. - 1378 zachorowań, 2020 r.- 670 zachorowań, natomiast w 2021 r. 486 zachorowań), co obrazuje Wykres nr 6 poniżej. Tendencja ta odpowiada dynamice stwierdzonych przypadków grypy i zachorowań grypopodobnych w ostatnich kilku latach na terenie całego kraju.

W obecnej sytuacji epidemiologicznej zaleca się szczepienie wszystkim osobom, począwszy od 6 miesiąca życia. Zwraca się jednak uwagę, że szczepieniami szczególnie należy objąć grupy pacjentów ze wskazań klinicznych: są to grupy osób z wysokiego ryzyka, szczególnie narażone na wystąpienie powikłań grypy. Ponadto ze wskazań epidemiologicznych do szczepień wyszczególnione są osoby, które mogą przenosić grypę na osoby z grup wysokiego ryzyka oraz osoby zdrowe, mogące stanowić źródło zakażenia dla tych osób.

Pracownicy Oddziału Epidemiologii od kilku lat prowadzą nadzór epidemiologiczny i wirusologiczny nad grypą w ramach ogólnopolskiego programu SENTINEL, współpracując w tym zakresie z wyznaczonymi placówkami ochrony zdrowia. Jest to zintegrowany system nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego, mający na celu prowadzenie stałego monitoringu w zakresie ilości zachorowań, ustalenia krążących w danym sezonie epidemicznym szczepów wirusa oraz służący ocenie trendów zachorowań. W ramach tego programu, oprócz rejestracji przypadków podejrzeń/zachorowań na grypę, pobierany jest od chorych materiał do badań wirusologicznych (wymazy z gardła i nosa), w celu wyizolowania wirusa grypy.



Wykres nr 6 Liczba notowanych zachorowań na grypę i zachorowania grypopodobne w latach 2017 – 2021.

Niestety, profilaktyka grypy w postaci szczepień w dalszym ciągu jest mało popularna, pomimo prowadzonych działań edukacyjnych. W 2017r. zaszczepiono w powiecie nyskim 2882 osób, 2018r. - 3042 osób, 2019r. - 3101 osób, 2020r.- 2279 osób, 2021r. – 291

Borelioza

W 2021 r. na terenie naszego powiatu zarejestrowano 173 przypadki zachorowań na boreliozę (2020 r. - 165 zachorowań, 2019 r. - 223 zachorowania).

Borelioza (krętkowica kleszczowa, choroba z Lyme) jest chorobą zakaźną wywołaną przez bakterię *Borrelia burgdorferi*. Istnieje wiele gatunków *Borrelia* rozpowszechnionych na całym świecie, mogących wywołać boreliozę. Kleszcz pasożytuje na zwierzętach dziko żyjących: gryzoniach, jeleniach, dzikach i innych ssakach oraz ptakach. Zwierzęta te są rezerwuarem *Borrelia burgdorferi*. Kleszcz żywiąc się ich krwią zakaża się bakterią. Wówczas sam staje się wektorem zakażenia. Przebywając w miejscach występowania kleszczy, głównie w lasach człowiek staje się potencjalnym żywicielem kleszcza. Do zakażenia dochodzi w konsekwencji przeniesienia bakterii na człowieka przez zakażonego kleszcza.

Choroby inwazyjne

W 2021 roku zanotowano pojedyncze zachorowania na:

- chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* – inwazyjną posocznicę,
- chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes* inwazyjną, inne określone i nie określone

Gruźlica

Zarejestrowano 16 nowych przypadków zachorowania na gruźlicę, w tym 3 zgony z powodu gruźlicy. Swoistą metodą zapobiegania gruźlicy są stosowane od 80 lat szczepienia BCG, obowiązkowe w Polsce, wykonywane zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych u noworodków zaraz po urodzeniu. Przepisy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi nakładają na osoby chore na gruźlicę obowiązek jej leczenia oraz przewidują obowiązek leczenia

szpitalnego osób chorych na gruźlicę w okresie wydalania prątków gruźliczy (prątkowania) lub z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie. Osoby z bezpośredniego kontaktu z osobą z rozpoznaną gruźlicą obejmowane są nadzorem epidemiologicznym.

Podobnie jak w latach ubiegłych prowadzony był nadzór nad terminowym zgłaszaniem podejrzeń i rozpoznań chorób zakaźnych.

II.6. Ogniska epidemiczne

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nysie w 2021 r. wystąpiło jedno ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego, które wywołane było przez norowirusy i obejmowało 9 osób chorych (150 osób narażonych). Zachorowały 4 osoby z personelu (kucharz, pomoc kuchenna, kelnerka i pielęgniarka) i 5 gości hotelowych. Do ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego doszło w Ośrodku „ZIEMOWIT” w Jarnołówku prowadzonym przez DOMS Sp. z o. o. ul. Piłsudskiego 20, 34-500 Zakopane. W związku z zatruciem wydano 4 decyzje odsuwające od pracy. Osoby, które zostały odsunięte od pracy zostały przywrócone do obowiązków po uzyskaniu ujemnego wyniku badania. Pomimo przeprowadzonego dochodzenia epidemiologicznego, kontroli sanitarnej w obiekcie, wykonaniu badań osób chorych, narażonych oraz badań surowców spożywczych nie udało się ustalić przyczyny zakażeń jelitowych.

Zostały również zarejestrowane inne ogniska zakażeń w szpitalach powiatu nyskiego:

- wywołane bakterią *Clostridium difficile* A i B ,
- wywołane bakterią *Klebsiella pneumoniae* MBL/NDM.

Odnotowano też liczne ogniska zakażeń wirusem SARS-CoV-2 między innymi w SPZOZ w Nysie, SPZOZ ZOZ w Głuchołazach, Szpitalu MSWiA w Głuchołazach Opolskim Centrum Rehabilitacji w Korfantowie, ZOL Paczków, ZOL Głuchołazy, Domach Pomocy Społecznej, Schronisku dla bezdomnych w Bielicach i w Nysie, Placówkach Oświatowych , zakładach pracy.

II.7. Szczepienia

Program szczepień ochronnych (PSO) jest jednym z najważniejszych programów profilaktycznych mających wpływ na stan zdrowia publicznego, szczególnie w odniesieniu do stanu zdrowia dzieci i młodzieży. Jest on systematycznie modyfikowany, zgodnie z aktualną wiedzą medyczną z uwzględnieniem możliwości finansowych budżetu Ministra Zdrowia. W 2021 roku wprowadzono do PSO obowiązkowe szczepienia przeciwko rotawirusom dla dzieci po ukończeniu 6 tygodnia życia, które do tej pory były szczepieniami zalecanymi, finansowanymi przez rodziców we własnym zakresie.

Obowiązek poddawania się szczepieniom ma charakter powszechny i podlegają mu osoby przebywające na terenie Rzeczypospolitej Polskie.

Szczegółowa analiza wykonania szczepień ochronnych jest przeprowadzana na podstawie danych uzyskanych z rocznego sprawozdania z wykonania szczepień ochronnych, którego wzór i terminy sporządzania określają przepisy o statystyce publicznej (druk MZ-54).

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Nysie nadzoruje 36 punktów szczepień w powiecie nyskim. W 2021 roku ze względu na wprowadzenie w Polsce stanu zagrożenia epidemicznego nie zostały one skontrolowane.

W porównaniu do roku ubiegłego, w roku 2021 procent zaszczepienia najmłodszych dzieci uległ dalszemu obniżeniu, u starszych dzieci poziom ten nieznacznie się zwiększył, jednak w dalszym ciągu nie osiągnął poziomu sprzed pandemii. Wpływ na to ma niewątpliwie trwająca pandemia COVID-19 oraz obawa rodziców dzieci objętych obowiązkiem szczepienia przez ewentualnym

zakażeniem oraz wystąpieniem powikłań. Dane dotyczące stanu zaszczepienia w powiecie nyskim zostały zebrane w poniższej tabeli.

**ANALIZA UODPORNIEŃ DZIECI I MŁODZIEŻY W POWIECIE NYSKIM
W ROCZNIKACH PODLEGAJĄCYCH SZCZEPIENIOM WEDŁUG PSO
W LATACH 2019-2021**

Rocznik	Rodzaj szczepienia	2019 rok	2020 rok	2021 rok
3-latki	p/błonicy, tężcowi, krztuścowi,	87,95%	84,05%	81,16%
	poliomyelitis	87,95%	84,05%	81,26%
	Haemophilus influenzae b	87,95%	83,96%	81,07%
	p/WZW typu B	94,86%	96,34%	93,20%
	p/odrze, śwince i różyczce	92,81%	92,12%	87,97%
6-latki	p/błonicy, tężcowi, krztuścowi	68,40%	53,45%	46,75%
	poliomyelitis	68,40%	53,45%	46,75%
6-latki od 2019 roku	p/odrze, śwince, różyczce	63,77%	50,05%	42,33%
10-latki	p/odrze, śwince, różyczce	74,42%	43,75%	49,19%
14-latki	p/błonicy i tężcowi od 2016r krztusiec	79,87%	48,93%	55,76%
19-latki	p/błonicy i tężcowi	77,51%	51,91%	52,55%

Jedną z nowych ważnych przyczyn braków szczepień jest odmowa zaszczepienia dziecka wyrażona przez rodziców lub opiekunów na piśmie, co można wiązać z wpływem bardzo aktywnych w ostatnich latach tzw. „ruchów antyszczepionkowych”.

Każdego roku placówki zgłaszają nowe przypadki odmowy obowiązkowych szczepień ochronnych, których opiekunowie prawni dzieci odmówili. Liczba dzieci niezaszczepionych, w związku z odmową szczepień ochronnych na koniec 2021 roku wyniosła 128. Najczęstszą przyczyną uchylania się od obowiązkowych szczepień ochronnych jest wpływ ruchów antyszczepionkowych.

Poza obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi istotną rolę w profilaktyce chorób zakaźnych odgrywają tzw. szczepienia zalecane, czyli odpłatne. W roku 2021 tymi szczepionkami zaszczepiono 3278 osób, co obrazuje tabela poniżej.

Szczepienie przeciw	Liczba zaszczepionych		
	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Grypa sezonowa	3101	2279	2918
Kleszczowe zapalenie mózgu	160	121	51
Wirusowe zapalenie wątroby typ B	522	278	204
Wirusowe zapalenie wątroby typ A	25	32	2
Neisseria meningitidis	170	114	94
Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	24	13	9

Celem szczepień jest utrzymanie wysokiego poziomu odporności populacji oraz zmniejszenie zachorowania osób nieuodpornionych. Szczepienia masowe realizowane w odniesieniu do chorób, gdzie człowiek jest jedynym rezerwuarem zarazka, pozwalają nie tylko na poprawę sytuacji epidemiologicznej, ale również na eliminację lub eradykację tych chorób.

W powiecie nyskim szczepienia przeciwko COVID-19 rozpoczęto 29 grudnia 2020 r. Obecnie w krajach Unii Europejskiej do obrotu dopuszczone są dwie szczepionki mRNA: Comirnaty (Pfizer) i Moderna (Biotech) oraz jedna szczepionka wektorowa (AstraZeneca) oraz szczepionka jednodawkowa Janssen (Johnson&Johnson). Szczepionki te minimalizują ryzyko ciężkiego przebiegu COVID-19 wywołanymi przez koronawirusa SARS-CoV-2, w tym zgonu. Schemat szczepienia początkowo obejmował podanie 2 dawek (1 w przypadku Janssen). Obecnie podaje się dawki przypominające. Odporność pojawia się od 7 do 14 dni po podaniu drugiej dawki szczepionki, a w przypadku dawki przypominającej odporność wzrasta w ciągu 5 dni po podaniu. W 2021 roku rozpoczęto uodparnianie przeciwko Covid-19 dzieci - początkowo w grupie 12-18 lat, w kolejnym etapie u dzieci po ukończeniu 5 roku życia.

Szczepionka przeciwko COVID-19 to jeden z kluczowych elementów ograniczenia rozprzestrzeniania się koronawirusa. Szczepionka wyzwała w organizmie człowieka naturalną produkcję przeciwciał. Stymuluje także nasze komórki odpornościowe, tak aby chroniły nas przed zakażeniem COVID-19 lub przed ciężkim przebiegiem choroby oraz zgonu. **Szczepienia są nadzieją na lepsze jutro i powrót do normalności.**

W powiecie nyskim pełny cykl szczepienia przyjęło 54% społeczeństwa, co stanowi wyższy odsetek niż poziom zaszczepienia w województwie opolskim - 52%. Jednak w dalszym ciągu procent wyszczepialności jest zbyt mały aby zapewnić odporność populacyjną, która wymaga osiągnięcia odsetka osób zaszczepionych na poziomie 80-90%. Dlatego istotnym jest dalsze propagowanie szczepień w kierunku Covid-19. Osoby zaszczepione, w odróżnieniu od osób, które nie nabyły odporności, są w dużym stopniu chronione przed zachorowaniem, a w razie infekcji, przed jej ciężkim przebiegiem i zgonem.

III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

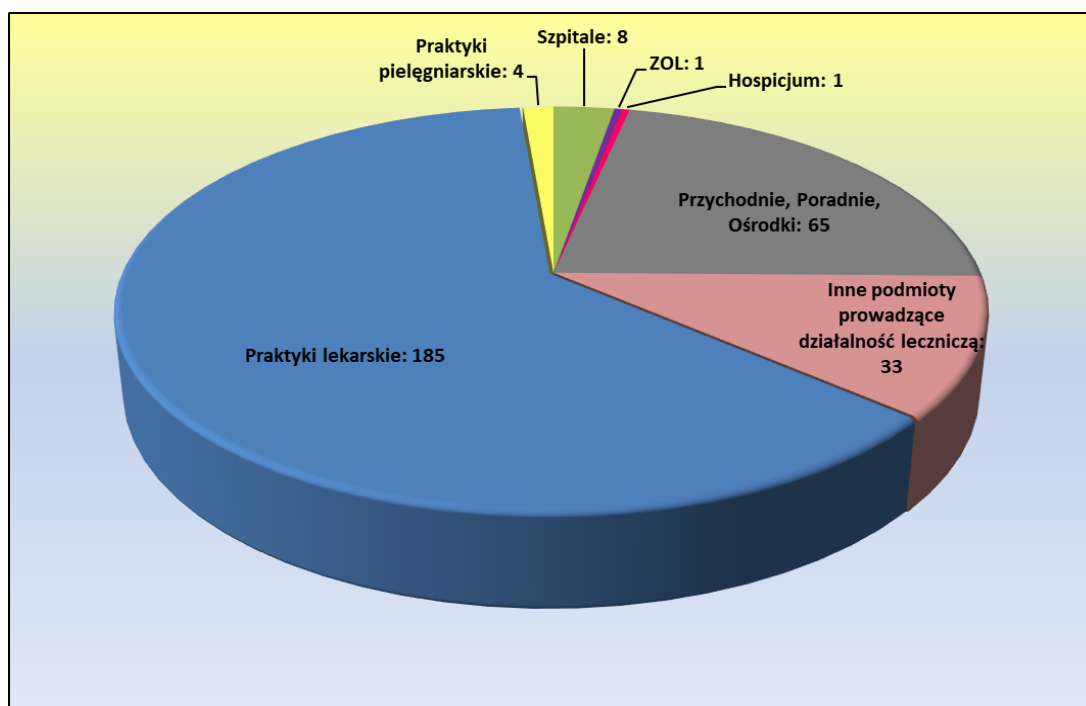
III.1. Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą

W związku z trwającym w Polsce stanem epidemii i wysoką liczbą zakażeń na terenie powiatu oraz wynikającym z tego dużym obciążeniem pracowników Inspekcji Sanitarnej, kontrole obiektów prowadzących działalnością leczniczą na nadzorowanym terenie przeprowadzono w ograniczonym zakresie.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Nysie w 2021 r., znajdowało się 297 podmiotów prowadzących działalność leczniczą, w tym: 108 podmiotów leczniczych (8 szpitali, 1 zakład opiekuńczo – leczniczy, 1 hospicjum, 65 przychodni, poradni, ośrodków zdrowia, 33 inne podmioty: medyczne laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji leczniczej, itp.) oraz 189 praktyk zawodowych (185: indywidualne, specjalistyczne, grupowe praktyki lekarskie i lekarzy dentyków, 4: indywidualne, specjalistyczne, grupowe praktyki pielęgniarek i położnych), co obrazuje Wykres nr 7 (poniżej).

Skontrolowano ogółem 27 placówek (tj. 9,1%), z czego w 4, tj. w Szpitalu Specjalistycznym MSWiA Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głuchołazach im. Św. Jana Pawła II w Głuchołazach przy ul. Karłowicza 40, w Szpitalu nr 1 i Szpitalu nr 2 Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ZOZ przy ul. Curie-Skłodowskiej 16 w Głuchołazach oraz w Przychodni Marcinkowskiego Chudy, Obara s.j. przy ul. Marcinkowskiego 2-4 w Nysie, stwierdzono

nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego. Pozostałe 23 obiekty pod względem sanitarnym zostały ocenione pozytywnie



Wykres nr 7. Podmioty prowadzące działalność leczniczą na terenie powiatu nyskiego w 2021 r.

W nadzorowanych placówkach prawidłowo prowadzone były procesy dezynfekcji i sterylizacji. Dostatecznie zaopatrzone były w sprzęt jednorazowego użycia, materiał opatrunkowy, środki dezynfekcyjne i czystościowe. Do dezynfekcji powierzchni, narzędzi medycznych i sprzętu, prawidłowo sporządzano i stosowano środki dezynfekcyjne zgodnie z zaleceniem producenta, uwzględniając stopień zagrożenia.

Steryлизację narzędzi medycznych przeprowadza się w sterylizatorach parowych (autoklawach) we wszystkich placówkach stosujących sprzęt i narzędzia wielokrotnego użytku. Urządzenia do sterylizacji we wszystkich placówkach kontrolowane są na bieżąco. Opakowania do sterylizacji narzędzi i sprzętu medycznego oraz przechowywanie sterylnych pakietów we wszystkich placówkach prowadzących sterylizację są prawidłowe.

III.1.1. Szpitale

Upoważnieni pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Nysie skontrolowali 3 nadzorowane szpitale, tj.: Szpital Specjalistyczny MSWiA Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głuchołazach im. Św. Jana Pawła II w Głuchołazach przy ul. Karłowicza 40, Szpital nr 1 i Szpital nr 2 Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ZOZ przy ul. Curie-Skłodowskiej 16 w Głuchołazach, które na mocy ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej zostały w 2020 r. przekazane przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Opolu celem objęcia nadzorem sanitarnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nysie. We wszystkich skontrolowanych Szpitalach zostały stwierdzone nieprawidłowości.

Szpital Specjalistyczny MSWiA Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głuchołazach im. Św. Jana Pawła II w Głuchołazach przy ul. Karłowicza 40 – kontrolę sanitarną przeprowadzono w związku z interwencją telefoniczną z dnia 17.05.2021 r. dotyczącą

niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych na Pododdziale Rehabilitacji Leczniczej dla Świadczeniobiorców po Przebytej Chorobie COVID-19.

Dokonane czynności kontrolne wykazały szereg nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego i higieniczno-sanitarnego Pododdziału. Nieprawidłowości te dotyczyły w szczególności uszkodzonych powierzchni i urządzeń sanitarnych w łazienkach oraz ścian i stolarki meblowej w pokojach przeznaczonych na pobyt pacjentów. Ponadto zakwestionowano stan korytarzy oraz kilku pomieszczeń „pomocniczych” Pododdziału. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wszczęto postępowanie administracyjne, wydając decyzję nakazową nr 12/21, znak sprawy HK.9020.6.1.2021.IW z dnia 24.06.2021 r. (termin realizacji 30.06.2022 r.) oraz decyzję opłatową nr 14/21 znak sprawy HK.9020.6.1.2021.IW z dnia 19.07.2021 r.

Szpital nr 1 Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ZOZ przy ul. Curie-Skłodowskiej 16 w Głucholazach - w 2021 r. przeprowadzono kontrolę sanitarną Oddziału Reumatologicznego z Pododdziałem Rehabilitacji Ogólnoustrojowej, mieszczącego się na I piętrze budynku Szpitala nr 1, w wyniku której stwierdzono nieprawidłowości dot. stanu sanitarno – technicznego, dotyczące braku dostępu do łóżek we wszystkich salach chorych z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych, w związku z czym wszczęto postępowanie administracyjne, wydając decyzję nakazową nr 48/21, znak sprawy HK.9020.6.6.2021.IW z dnia 16.12.2021 r. (termin realizacji 30.09.2023 r.).

Ponadto w stosunku do podmiotu toczyło się postępowanie administracyjne zakończone decyzją administracyjną wydaną przez Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 10.01.2020 r. nr EP.9020.8.2019.WR, z ustalonym terminem wykonania obowiązków do dnia 31.12.2022 r.

Szpital nr 2 Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ZOZ przy ul. Curie-Skłodowskiej 16 w Głucholazach – w 2021 r. przeprowadzono kontrolę sanitarną Wojewódzkiego Ośrodka Rehabilitacji i Prewencji Kardiologicznej oraz Oddziału Rehabilitacji Pulmonologicznej, które zajmują pawilon A Szpitala nr 2.

W toku kontroli sanitarnej przeprowadzonej w październiku 2021 roku, stwierdzono nieprawidłowości dot. stanu sanitarno – technicznego, dotyczące braku płuczki-dezynfektora lub urządzenia do dekontaminacji oraz utylizacji wkładów jednorazowych wraz z zawartością i wentylacji mechanicznej wyciągowej w brudowniku na parterze, w związku z czym wszczęto postępowanie administracyjne, wydając decyzję nakazową nr 49/21, znak sprawy HK.9020.6.7.2021.IW z dnia 16.12.2021 r. (termin realizacji 30.04.2023 r.).

W zeszłym roku pobrano do badania 3 próbki wody ciepłej w kierunku oznaczania Legionella sp. Jakość wody ciepłej odpowiadała obowiązującym wymaganiom prawnym.

III.1.2. Przychodnie, poradnie i ośrodki zdrowia

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Nysie w 2021r. znajdowało się 65 obiektów z tej grupy. Skontrolowano 1 placówkę. W trakcie przeprowadzania kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie utrzymania czystości pomieszczeń oraz stanu sanitarno-technicznego obiektu, w związku z czym na stronę nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego oraz wszczęto postępowanie administracyjne – zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego znak sprawy HK.9020.7.4.2021.IW z dnia 30.12.2021 r.

III.1.3. Indywidualne praktyki lekarskie, specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, indywidualne i grupowe praktyki pielęgniarek i położnych

Na terenie powiatu w 2021 roku działały 189 indywidualne, specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie w tym 4 indywidualne i grupowe praktyki pielęgniarek i położnych. Skontrolowano 21 obiektów. Większość placówek funkcjonujących na terenie powiatu nyskiego w celu poprawy jakości świadczonych usług medycznych systematycznie poprawia stan sanitarno- techniczny obiektów oraz zakupuje dodatkowy sprzęt i aparaturę medyczną.

We wszystkich skontrolowanych gabinetach stan sanitarno- techniczny, funkcjonalność oraz wyposażenie w sprzęt był odpowiedni do udzielanych świadczeń. W skontrolowanych indywidualnych praktykach lekarskich i indywidualnych praktykach pielęgniarek głównie wykorzystywany jest sprzęt jednorazowego użytku, który był przechowywany w prawidłowych warunkach z zachowanym terminem przydatności od użycia.

Dezynfekcja narzędzi oraz sprzętu medycznego wielokrotnego użytku i powierzchni prowadzona była prawidłowo. Dobór środków dezynfekcyjnych był odpowiedni do zagrożenia. W 2021 roku skontrolowano 7 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich w tym 1 indywidualną specjalistyczną praktykę lekarzy dentystów, 2 indywidualne praktyki pielęgniarek oraz 12 indywidualnych praktyk lekarzy dentystów. W 6 gabinetach stomatologicznych narzędzia stomatologiczne wielokrotnego użytku myte są w myjkach ultradźwiękowych, a w pozostałych gabinetach narzędzia myje się ręcznie. W 4 gabinetach stomatologicznych dezynfekcję narzędzi i sprzętu medycznego wielokrotnego użytku przeprowadza się w wydzielonych do tego celu pomieszczeniach, a w pozostałych w pomieszczeniach gabinetu. Wszystkie gabinety posiadają odpowiednie wyposażone w sito i pokrywę pojemniki do sporządzania roztworów do dezynfekcji narzędzi.

Steryлизację narzędzi medycznych prowadzi się w autoklawach parowych grawitacyjnych lub parowych próżniowych, w których procesy sterylizacji kontrolowane są wskaźnikami biologicznymi i dodatkowo w każdym pakiecie umieszczany jest wskaźnik chemiczny. Opakowania do sterylizacji narzędzi oraz sposób przechowywania sterylnych pakietów, we wszystkich placówkach prowadzących sterylizację jest prawidłowy. Postępowanie z odpadami medycznymi (gromadzenie, przechowywanie) we wszystkich obiektach było prawidłowe. Odpady do czasu ich odbioru przez specjalistyczne firmy przechowywane były w urządzeniach chłodniczych, w wydzielonych pomieszczeniach.

Nie występowały braki w zaopatrzeniu w mydło w płynie, środki do dezynfekcji rąk i ręczniki jednorazowe. Wszystkie praktyki posiadają opracowane i wdrożone procedury i instrukcje stanowiskowe.

III.2. Stan sanitarny pozostałych obiektów użyteczności publicznej

Pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Nysie znajdowało się 422 obiekty użyteczności publicznej. Powyższa liczba nie obejmuje obiektów służby zdrowia, wodociągów i kąpielisk.

W 2021 r. przeprowadzono 59 kontroli sanitarnych obiektów użyteczności publicznej, tj. 13,98% obiektów ujętych w ewidencji.

Ponadto w związku z ogłoszonym w kraju stanem epidemii i nałożonymi na Inspekcję Sanitarną nowymi zadaniami, Odział HK przeprowadził 46 kontroli obiektów użyteczności publicznej w zakresie przestrzegania wymagań przeciwepidemicznych wynikających z obowiązujących rozporządzeń dotyczących ustanowionych określonych ograniczeń, nakazów i zakazów.

Zestawienie wyników przeprowadzonych kontroli pozostałych obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych na terenie powiatu nyskiego w latach 2020 – 2021 przedstawiono w poniższej tabeli:

Rodzaj obiektu	Rok	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba skontrolowanych obiektów	% skontrolowanych obiektów	Liczba obiektów ze złym stanem sanitarnym	% obiektów ze złym stanem sanitarnym
Domy pomocy społecznej	2021	4	0	0	0	0
	2020	4	0	0	0	0
Placówki zapewniające całodobową opiekę	2021	2	0	0	0	0
	2020	2	0	0	0	0
Obiekty hotelarskie	2021	51	30	58,82	0	0
	2020	53	34	64,15	0	0
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu, solaria	2021	188	8	4,26	0	0
	2020	181	9	4,97	0	0
Dworce i stacje kolejowe	2021	2	1	50,00	0	0
	2020	2	0	0	0	0
Zakłady/domy pogrzebowe	2021	6	0	0	0	0
	2020	6	0	0	0	0
Cmentarze	2021	88	0	0	0	0
	2020	88	0	0	0	0
Ustępy publiczne	2021	8	4	50,00	0	0
	2020	9	0	0	0	0
Zakłady karne	2021	1	0	0	0	0
	2020	1	0	0	0	0
Pływalnie	2021	13	12	92,31	1	7,69
	2020	13	10	76,92	0	0
Inne obiekty użyteczności publicznej	2021	59	2	3,39	0	0
	2020	59	4	6,78	0	0

III.2.1. Obiekty wczasowo-turystyczne, hotele, itp.

W grupie obiektów świadczących usługi hotelarskie oraz innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie wyróżnić należy obiekty tworzące bazą noclegową całoroczną oraz sezonową.

Bazę całoroczną tworzy 40 obiektów, z czego 11 ma nadane kategorie (hotele: Hotel Gorzelanny w Pokrzywnej ****, Hotel „Fryderyk” w Nysie***, Hotel „Europejski” w Nysie***, Hotel „Piast” w Nysie***, Hotel CONFERO w Nysie***, Hotel „Carina” w Pokrzywnej***, Hotel „Dębowe Wzgórze” w Pokrzywnej***, Hotel Aspen w Podlesiu***, Hotel „Redos” w Nysie**, Hotel „Floryda” w Nysie**, Hotelik i Restauracja „Sudety” w Głucholazach**). Działalność Hotelu „Floryda” w Nysie** w dalszym ciągu pozostaje zawieszona. W zestawieniu z ubiegłym rokiem zlikwidowano 1 obiekt, tj. Ośrodek Wypoczynkowy "POTOK" w Jarnołówku 52.

Skontrolowano 36 obiektów z tej grupy, przeprowadzono 99 kontroli (w tym 74 covidowe).

W omawianym okresie odnotowano dwie interwencje dotyczące niewłaściwych warunków sanitarnych: w Hotelu Gorzelanny w Pokrzywnej 76 oraz w Kompleksie Turystycznym SUDETY w Głucholazach przy ul. Powstańców Śląskich 23. W trakcie kontroli sanitarnej przeprowadzonej w Hotelu Gorzelanny w Pokrzywnej 76 stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zgłoszonych uwag, w związku z czym wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję nakazową nr 25/21 z dnia 06.09.2021 r., znak sprawy: HK.9020.5.33.2021.AO z terminem do dnia 30.11.2021 r. oraz decyzję finansową nr 36/21 z dnia 27.09.2021 r., znak sprawy: HK.9020.5.33.2021.AO. W dniu

01.12.2021 r. przeprowadzono kontrolę sprawdzającą wykonania w/w decyzji – nieprawidłowości usunięto.

Natomiast kontrola sanitarna Kompleksu Turystycznego SUDETY w Głuchołazach przy ul. Powstańców Śląskich 23 nie potwierdziła nieprawidłowości zgłaszanych w interwencji.

Stan pozostałych obiektów nie budził zastrzeżeń. Nie nakładano mandatów karnych.

Do bazy sezonowej zaliczono ośrodki campingowe i wypoczynkowe. Stanowi ją 11 obiektów (zlikwidowano 1 obiekt, tj. Ośrodek Wypoczynkowy HALA w Otmuchowie, ul. Plażowa 10), z czego 2 ma nadane kategorie (Ośrodek Campingowy „Złota Dolina” Sp. z o. o. w Pokrzywnej oraz Ośrodek Campingowy PTTK w Otmuchowie). Skontrolowano 6 obiektów z tej grupy. Obiekty te utrzymane są w odpowiednim stanie sanitarno – porządkowym. Nie odnotowano żadnych interwencji dotyczących niewłaściwych warunków sanitarnych w tej grupie obiektów.

Odsetek obiektów posiadających kategoryzację w stosunku do wszystkich obiektów z tej grupy wynosi 25,5%. W obiektach tej grupy w stosunku do roku 2020 stan sanitarno – higieniczny nie uległ znacznej zmianie.

III.2.2. Usługi

Cechą charakterystyczną tej grupy obiektów jest duża ich zmienność w ewidencji – wiele zakładów jest zamykanych, a w ich miejsce otwierane są nowe (w 2021 r. zlikwidowano ogółem 6 obiektów, natomiast uruchomiono 13). W 2021 roku, z uwagi na wystąpienie pandemii oraz związane z nią obostrzenia, przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych tego rodzaju obiektów – warunki sanitarne skontrolowanych obiektów były zachowane. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Nysie były skupione głównie na kontrolowaniu przestrzegania wymagań przeciwepidemicznych wynikających z obowiązujących rozporządzeń dotyczących ustanowionych określonych ograniczeń, nakazów i zakazów. W tym zakresie przeprowadzono 23 kontrole w tej grupie obiektów.

W związku z nieprzebrzeganiem obowiązujących obostrzeń nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego w tej grupie obiektów. Nie prowadzono postępowania administracyjnego.

W dalszym ciągu prowadzenie bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami z omawianej grupy obiektów jest utrudnione z uwagi na brak szczegółowych przepisów prawnych.

III.2.3. Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpeli, pływalnie

Kąpieliska

W sezonie letnim funkcjonowało jedno kąpielisko – Kąpielisko Jeziora Nyskiego na terenie Ośrodka Rekreacji w Skorochowie. Sezon kąpielowy trwał od 19 czerwca 2021 r. do 31 sierpnia 2021 r.

W omawianym okresie w ramach prowadzonej kontroli urzędowej, pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Nysie przeprowadzili 6 kontroli sanitarnych kąpieliska oraz pobrali do badania próbkę wody (badania w zakresie mikrobiologicznym), natomiast w ramach kontroli wewnętrznej organizator Kąpieliska pobrał do badania 10 próbek wody (badania w zakresie mikrobiologicznym), zgodnie z uzgodnionym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Nysie harmonogramem pobierania próbek.

Na podstawie otrzymywanych sprawozdań z badań wody oraz ocen wizualnych wody, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie łącznie wydał 11 bieżących ocen jakości wody w kąpielisku (6 stwierdzało przydatność wody do kąpeli, 5 stwierdzało brak przydatności wody do kąpeli). Niewłaściwą jakość wody na kąpielisku zanotowano w dniach 03.08.2021 r., 09.08.2021 r. oraz 20.08.2021 r., z uwagi na zakwit sinic i w związku z tym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie decyzjami odpowiednio: nr 19/21 znak sprawy HK.9020.1.25.2021.AO z dnia 03.08.2021 r., nr 20/21 znak sprawy HK.9020.1.28.2021.KB z dnia 09.08.2021 r. oraz nr 21/21 znak sprawy

HK.9020.1.35.2021.KB z dnia 20.08.2021 r., wprowadził tymczasowy zakaz kąpielii oraz zobowiązał organizatora kąpieliska do zamieszczenia informacji o zakazie kąpielii w miejscu oznaczenia kąpieliska i podjęcia działań dla ochrony zdrowia ludzkiego i poprawy jakości wody przeznaczonej do kąpielii. Po zakwie z dnia 03.08.2021 r. poprawę jakości wody pod względem organoleptycznym stwierdzono w dniu 06.08.2021 r., natomiast po zakwie z dnia 09.08.2021 r. jakość wody uległa poprawie w dniu 17.08.2021 r. Działalność kąpieliska zakończono dnia 31.08.2021 r.

Ponadto, w analizowanym okresie, nie zanotowano wystąpienia krótkotrwałych zanieczyszczeń (skażeń mikrobiologicznych) ani sytuacji wyjątkowych będących wydarzeniem lub splotem wydarzeń mających wpływ na jakość wody w kąpielisku.

Jednakże zważywszy na fakt, iż wynikiem klasyfikacji wody w Kąpielisku Jeziora Nyskiego w Skorochowie w **2 kolejnych sezonach kąpielowych**, tj. w roku 2020 oraz roku 2021 jest **jakość niedostateczna**, należy jednoznacznie stwierdzić, że nastąpiło **znaczne pogorszenie** jakości wody w przedmiotowym Kąpielisku. Pogorszeniu uległy nie tylko parametry mikrobiologiczne wody w zbiorniku, ale również ma ono związek z pogłębiającym się problemem coraz częstszego występowania zakwitu sinicowego w zbiorniku Jeziora Nyskiego, zwłaszcza w sezonie letnim.

Mając na uwadze wymagania prawa krajowego, a w szczególności zapisy ustawy z dnia 20.07.2021 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 2233 z późn. zm.) zawarte w art. 346 ust. 5 „*Państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny wprowadza, w drodze decyzji, stały zakaz kąpielii, w przypadku gdy jakość wody w kąpielisku została zaklasyfikowana jako niedostateczna w 5 kolejnych sezonach kąpielowych*”, niezbędnym jest podjęcie natychmiastowych działań celem **identyfikacji przyczyn pogarszania się** jakości wody nie tylko w Kąpielisku, ale w całym zbiorniku Jeziora Nyskiego, oraz wdrożenie odpowiednich środków zaradczych **na rzecz poprawy jakości wody** w Kąpielisku/zbiorniku Jeziora Nyskiego.

Należy wyraźnie podkreślić, iż **kąpieliska są obszarami chronionymi** na mocy Ramowej Dyrektywy Wodnej (art. 6 i załącznik IV), które powinny osiągać cele środowiskowe w zakresie norm i celów wynikających z przepisów, oraz dla których powinny być podejmowane działania przypisane dla danej jednolitej części wód wykorzystywanej do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. W tym miejscu należy wskazać, iż wykaz kąpielisk zgłaszanych corocznie do Komisji Europejskiej zawiera wszystkie kąpieliska raportowane (również Kąpielisko Jeziora Nyskiego w Skorochowie) od momentu wdrożenia przepisów dyrektywy 2006/7/WE (również zamknięte na dany sezon), które jako obszary chronione na mocy Ramowej Dyrektywy Wodnej funkcjonują w rejestrze obszarów chronionych w prowadzonym Systemie Informatycznym Wód w Europie (WISE).

Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii

W sezonie letnim 2021 na terenie powiatu nyskiego nie funkcjonowało żadne miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii.

Pływalnie

Kwestię jakości wody na pływalniach nadal reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2015 r., poz. 2016 z późn. zm.), które szczegółowo sprecyzowało zarówno obowiązki zarządzającego pływalnią, jak i obowiązki właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

Obowiązki zarządzającego pływalnią, który powinien dokonywać oceny spełniania przez wodę na pływalni wymagań na podstawie:

- bieżącej obserwacji wody na pływalni oraz dokumentowania spostrzeżeń i podejmowanych czynności,

- systematycznego i udokumentowanego nadzoru pracy urządzeń oraz rejestrowania wyników pomiaru jakości wody na pływalni (pH wody, potencjał redox, stężenie chloru wolnego, temperatura wody, chlor związany),
- systematycznego prowadzenia badań jakości wody w zakresie wymagań mikrobiologicznych i fizykochemicznych (zgodnie z harmonogramem, uzgodnionym z właściwym inspektorem sanitarnym, opartym na wytycznych zawartych w załącznikach do ww. rozporządzenia).

Badaniom na pływalni podlega woda:

- wprowadzana do niecki z systemu cyrkulacji,
- w nieckach basenowych z uwzględnieniem brodzików do zabaw dziecięcych,
- w nieckach basenowych wyposażonych w urządzenia wytwarzające aerozol wodno-powietrzny,
- w nieckach basenowych udostępnianych do nauki pływania dla niemowląt i małych dzieci do lat 3,
- w natryskach, przy czym badanie wykonuje się przynajmniej z 1 na 10 natrysków.

O spełnieniu przez wodę na pływalni wymagań określonych w rozporządzeniu, aktualnych przekroczeniach parametrów, planowanym terminie doprowadzenia jakości wody na pływalni do odpowiednich wymagań i podjętych działań naprawczych, a także o ostatniej ocenie jakości wody dokonanej przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej **zarządzający pływalnią powinien informować w komunikatach zamieszczanych:**

- na tablicy informacyjnej zlokalizowanej w miejscu widocznym dla osób pływających
- na stronie internetowej obiektu, jeżeli taka strona jest prowadzona przez zarządzającego pływalnią.

Obowiązkiem właściwego państwowego inspektora sanitarnego jest dokonywanie zbiorczej rocznej oceny, czy woda odpowiada wymaganiom, na podstawie analizy:

- parametrów jakości wody na pływalni ocenionych na podstawie wyników badań wody,
- zakresu i częstotliwości wykonywania badań wody przez zarządzającego pływalnią oraz zastosowanych metodyk referencyjnych analiz,
- wyników badań wody na pływalni wykonywanych przez właściwego państwowego inspektora sanitarnego przed wydaniem oceny,
- bieżącej obserwacji jakości wody na pływalni, prowadzonej przez zarządzającego pływalnią.

Cytowane powyżej rozporządzenie wprowadziło **nową definicję pływalni**, zgodnie z którą *pływalnią jest obiekt kryty lub odkryty, z wodą przepływową, przeznaczony do pływania lub kąpieli, posiadający co najmniej jedną nieckę basenową, z trwałym brzegiem i dnem, wyposażony w urządzenia sanitarne, szatnie i natryski.*

Na terenie powiatu nyskiego funkcjonuje 9 krytych pływalni:

- Kryta pływalnia Agencji Rozwoju Nysy Sp. z o.o. w Nysie,
- Kryta pływalnia w Opolskim Centrum Rehabilitacji Sp. z o.o. w Korfantowie,
- Kryta pływalnia w Ośrodku Wczasowo – Rehabilitacyjnym ZIEMOWIT w Jarnońtówku,
- Kryta pływalnia w Ośrodku Wypoczynkowym MAX w Jarnońtówku,
- Kryta pływalnia w Hotelu GORZELANNY w Pokrzywnej,
- Kryta pływalnia w Ośrodku CHROBRY w Pokrzywnej,
- Kryta pływalnia w Hotelu DĘBOWE WZGÓRZE w Pokrzywnej,
- Kryta pływalnia DELFINEK przy Szkole Podstawowej nr 1 w Otmuchowie,
- Kryta Pływalnia przy Zespole Szkół Specjalnych w Nysie.

oraz 4 baseny kąpielowe otwarte (sezonowe):

- Basen kąpielowy ZAGINIONE MIASTO ROSENAU w Pokrzywnej,
- Basen kąpielowy w Kompleksie Rekreacyjnym NAD BIAŁKĄ w Głuchołazach,
- Basen kąpielowy w Paczkowie,

–Basen kąpielowy w Nysie przy ul. Ujejskiego.

Pozostałe obiekty, tj.: Basen kąpielowy w Kompleksie Turystycznym „Sudety” w Głucholazach, Basen kąpielowy Zespołu ds. Obsługi Szkoleń i Wypoczynku „Drogowiec” w Pokrzywnej, Basen kąpielowy w Otmuchowie, Basen kąpielowy na terenie Ośrodka Campingowego „Złota Dolina” w Pokrzywnej, Basen kąpielowy w Ścinawie Małej oraz Basen kąpielowy na terenie Ośrodka Wypoczynkowego OSADA CHMIELAKI w Pokrzywnej, w myśl zapisów rozporządzenia, nie spełniają kryteriów definicji pływalni.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2015 r., poz. 2016 z późn. zm.), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie wydał ogółem 12 zbiorczych rocznych ocen jakości wody na pływalniach za 2021 r. Kryta pływalnia w Opolskim Centrum Rehabilitacji Sp. z o.o. w Korfantowie w 2021 r. nie została uruchomiona, w związku z czym oceny jakości wody nie wydano.



Wykres nr 8. Zbiorcze roczne oceny jakości wody na pływalniach wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nysie w 2021r.

Spośród wydanych zbiorczych ocen jakości wody 10 stwierdzało, że zarządcy pływalni prowadzili ocenę jakości wody w sposób prawidłowy (Kryta pływalnia Agencji Rozwoju Nysy Sp. z o.o. w Nysie, Kryta pływalnia w Ośrodku Wypoczynkowym MAX w Jarnołówku, Kryta pływalnia w Ośrodku Wczasowo – Rehabilitacyjnym ZIEMOWIT w Jarnołówku, Kryta pływalnia DELFINEK przy Szkole Podstawowej nr 1 w Otmuchowie, Kryta Pływalnia przy Zespole Szkół Specjalnych w Nysie, Kryta pływalnia w Hotelu GORZELANNY w Pokrzywnej, Kryta pływalnia w Ośrodku CHROBRY w Pokrzywnej, Basen kąpielowy w Paczkowie, Basen kąpielowy w Kompleksie Rekreacyjnym NAD BIAŁKĄ w Głucholazach, Basen kąpielowy w Nysie przy ul. Ujejskiego), pozostałe 2 oceny dotyczące jakości wody z Krytej pływalni w Hotelu DĘBOWE WZGÓRZE w Pokrzywnej oraz Basenu kąpielowego ZAGINIONE MIASTO ROSENAU w Pokrzywnej stwierdzały, że zarządcy tych pływalni prowadzili ocenę jakości wody w sposób niewystarczający, w związku z czym należało uznać, że w analizowanym okresie bezpieczeństwo sanitarne osób korzystających z pływalni nie zostało przez zarządcę pływalni zapewnione – Wykres nr 7 powyżej.

W 2021 r. skontrolowano 12 obiektów z tej grupy, z wyjątkiem nieczynnej w 2021 r. Krytej pływalni w Opolskim Centrum Rehabilitacji w Korfantowie.

W 2021 r. odnotowano jedną interwencję dotyczącą niewłaściwych warunków sanitarnych na Basenie kąpielowym Zaginione Miasto Rosenau w Pokrzywnej. W trakcie przeprowadzonej kontroli sanitarnej obiektu stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zgłoszonych uwag, w związku z czym nałożono mandat karny oraz prowadzono postępowanie administracyjne – decyzja nakazowa nr 22/21, znak sprawy: HK.9011.2.25.2021.KB z dnia 26.08.2021r. (doprowadzić do należytego stanu technicznego kostkę brukową wokół niecki basenowej – olimpijskiej oraz przy wejściu na basen, zapewnić właściwy stan sanitarno-higieniczny niecki basenowej – olimpijskiej, doprowadzić wodę do natrysków zewnętrznych – termin realizacji 31.05.2022r.).

Stan sanitarno – porządkowy pozostałych obiektów tej grupy w porównaniu do poprzedniego roku nie uległ zmianie i nie budził zastrzeżeń. Otoczenie obiektów utrzymane było w dobrym stanie porządkowym.

W 2021 r. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Nysie z nadzorowanych pływalni pobrała do badania ogółem 60 próbek bakteriologicznych (w tym 13 w zakresie Legionella sp.) oraz 59 próbek fizykochemicznych. W związku przekroczeniami parametrów prowadzono postępowania administracyjne, w wyniku których wydano następujące decyzje:

1. Basen kąpielowy Zaginione Miasto Rosenau w Pokrzywnej – decyzja nakazowa nr 15/21 z rygorem natychmiastowej wykonalności, znak sprawy: HK.9020.2.9.2.2021.KB z dnia 29.07.2021 r. (Escherichia coli, bakterie Pseudomonas aeruginosa); decyzja finansowa nr 27/21, znak sprawy: HK.9020.2.9.2.2021.KB z dnia 09.09.2021 r.; decyzja finansowa nr 32/21, znak sprawy: HK.9020.2.9.5.2021.AO z dnia 20.09.2021 r. (chlor wolny, potencjał redox, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h inkubacji, Pseudomonas aeruginosa w 100 ml),
2. Kryta pływalnia w Nysie należąca do Agencji Rozwoju Nysy Sp. z o.o. – decyzja finansowa nr 16/21, znak sprawy: HK.9020.2.1.13.2021.AO z dnia 02.08.2021 r. (mętność, odczyn, azotany, utlenialność, chlor wolny, chlor związany, trichlorometan (chloroform), potencjał redox, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h inkubacji, Pseudomonas aeruginosa w 100 ml, Legionella sp. w 100 ml),
3. Kryta pływalnia w Ośrodku Wypoczynkowym „MAX” w Jarnołówku 24 – decyzja finansowa nr 17/21 znak sprawy: HK.9020.2.4.2.2021.AO z dnia 02.08.2021 r. (azotany, chlor wolny, chlor związany, potencjał redox, mętność, trichlorometan (chloroform), ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h inkubacji, Pseudomonas aeruginosa w 100 ml),
4. Kryta pływalnia w Ośrodku Wczasowo-Rehabilitacyjnym ZIEMOWIT w Jarnołówku 204 – decyzja finansowa nr 18/21 znak sprawy: HK.9020.2.3.4.2021.AO z dnia 02.08.2021 r. (chlor wolny, chlor związany, potencjał redox, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h inkubacji),
5. Basen kąpielowy w Kompleksie Rekreacyjnym „Nad Białką” w Głuchołazach – decyzja finansowa nr 23/21, znak sprawy: HK.9020.2.10.4.2021.KB z dnia 31.08.2021 r. (chlor wolny, chlor wolny, potencjał redox, pH, trichlorometan (chloroform), Σ THM),
6. Basen kąpielowy w Paczkowie – decyzja finansowa nr 24/21, znak sprawy: HK.9020.2.11.4.2021.KB z dnia 31.08.2021 r. (mętność, pH, chlor wolny, chlor związany, potencjał redox, trichlorometan (chloroform)),
7. Kryta pływalnia w Ośrodku Chrobry w Pokrzywnej – decyzja finansowa nr 26/21, znak sprawy: HK.9020.2.6.10.2021.KB z dnia 09.09.2021 r. (mętność, chlor wolny, chlor związany, trichlorometan (chloroform), potencjał redox),

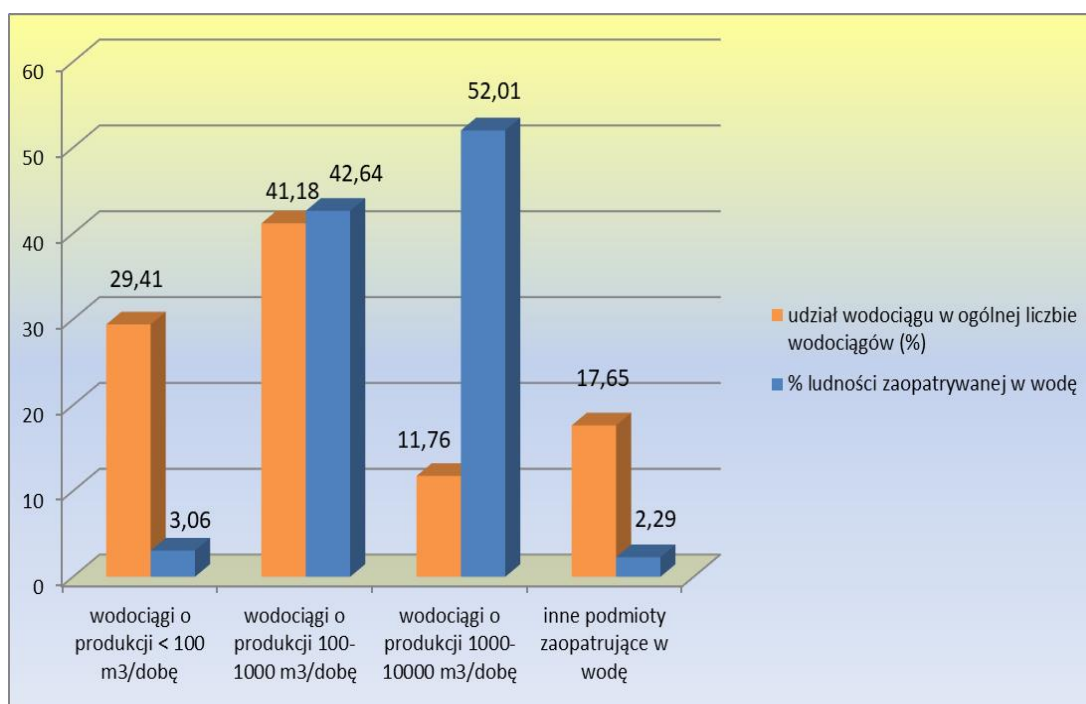
8. Basen kąpielowy w Nysie – decyzja finansowa nr 28/21 znak sprawy: HK.9020.2.17.8.2021.KB z dnia 14.09.2021 r. (mętność, chlor wolny, chlor związany, trichlorometan (chloroform), Σ THM, potencjał redox),
9. Kryta pływalnia w Hotelu Gorzelanny w Pokrzywniej – decyzja finansowa nr 31/21, znak sprawy: HK.9020.2.5.12.2021.AO z dnia 20.09.2021 r. (odczyn, utlenialność, chlor wolny, chlor związany, potencjał redox, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h inkubacji, *Pseudomonas aeruginosa*),
10. Kryta pływalnia w Hotelu „Dębowe Wzgórze” w Pokrzywniej – decyzja finansowa nr 38/21, znak sprawy: HK.9020.2.7.3.2021.AO z dnia 04.10.2021 r. (mętność, utlenialność, chlor wolny, trichlorometan (chloroform), Σ THM, potencjał redox),

Kryta pływalnia „Delfinek” przy Szkole Podstawowej nr 1 w Otmuchowie – w 2021 r. wszczęto postępowanie administracyjne, natomiast decyzja finansowa nr 1/22, znak sprawy: HK.9020.2.8.10.2021.AO wydana została dnia 18.01.2022 r. (mętność, odczyn, chlor wolny, chlor związany, potencjał redox).

Pozostałych obiektów niespełniających kryteriów definicji pływalni w 2021 r. nie skontrolowano.

IV. Zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia

Jednym z zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Działania te wynikają z art. 4 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 195) oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 2028). Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294). Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy, realizowanym przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne lub gminne jednostki organizacyjne.



Wykres nr 9. Zaopatrzenie ludności w wodę przez wodociągi z podziałem na wielkość produkcji w 2021r.

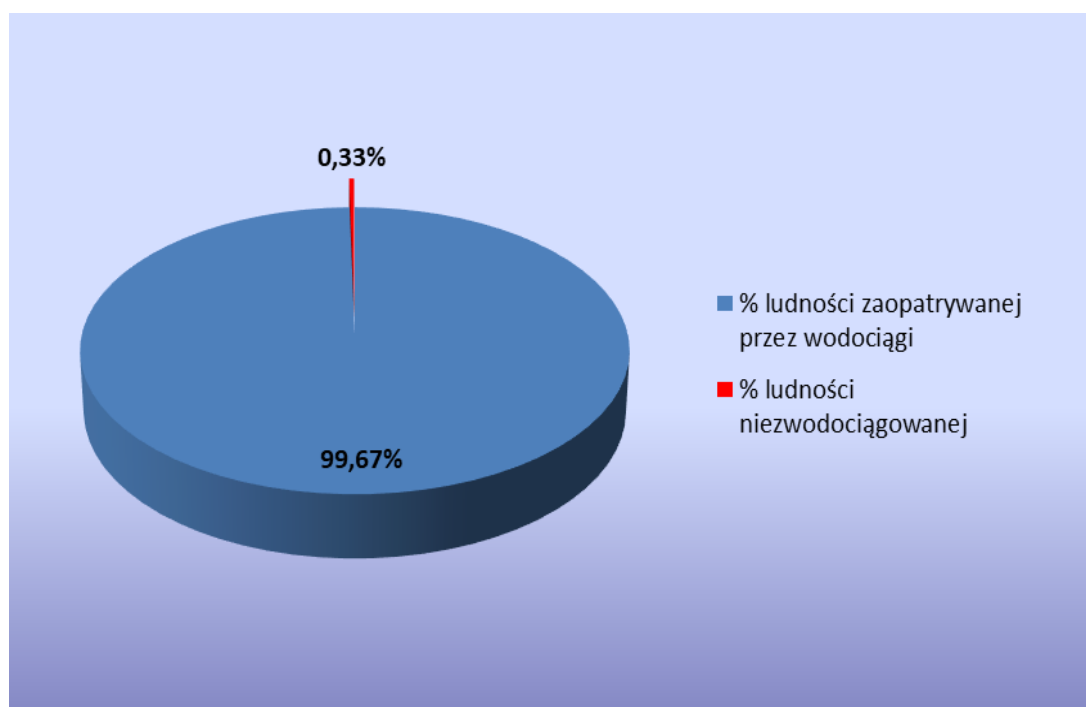
W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Nysie w 2021 r. znajdowało się ogółem 34 wodociągi – ich podział z uwzględnieniem wielkości produkcji przedstawia powyżej Wykres nr 9.

Spośród wodociągów objętych nadzorem sanitarnym, 28 stanowiły wodociągi zbiorowego zaopatrzenia, w tym:

- 10 wodociągów o produkcji poniżej 100 m³/dobę,
- 14 wodociągów o produkcji 100 -1000 m³/dobę,
- 4 wodociągi o produkcji 1000 - 10000 m³/dobę.

Zaopatrzeniem w wodę zajmują się również inne podmioty, jak np. spółdzielnie, szpitale itp. Podmioty te produkują wodę na potrzeby własne, sprzedając ją również podmiotom zewnętrznym oraz odbiorcom indywidualnym. W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Nysie w ubiegłym roku znajdowało się 6 tego typu wodociągów.

Stopień zwodociągowania poszczególnych gmin powiatu nyskiego w 2021 r. (Wykres nr 10 poniżej), nie uległ zmianie i podobnie jak w ubiegłym roku kształtuje się na poziomie 99,67%. Pomimo tak wysokiego wskaźnika poziomu zwodociągowania, w dalszym ciągu mieszkańcy 3 gmin (Głuchołazy, Otmuchów, Kamiennik) nie mają zapewnionej wody przeznaczonej do spożycia pochodzącej z wodociągów publicznych i niewielki odsetek ludności korzysta z wody pochodzącej z ujęć indywidualnych studni przydomowych (ponad 400 osób).



Wykres nr 10. Stopień zwodociągowania powiatu nyskiego w 2021r.

Miejscowości niezwodociągowane na terenie powiatu nyskiego:

Gmina	Miejscowości niezwodociągowane	Liczba ludności
Kamiennik	Zurzyce	67
Głuchołazy	Podlesie	202
Otmuchów	Starowice	177

W gminie Głuchołazy na 19 miejscowości, niezwodociągowana pozostała 1 miejscowość tj.: Podlesie (około 200 osób), przy czym należy pamiętać, że część tej miejscowości zaopatrywana jest przez wodociąg publiczny w Podlesiu. Gmina nie określiła terminu realizacji poszczególnych zadań.

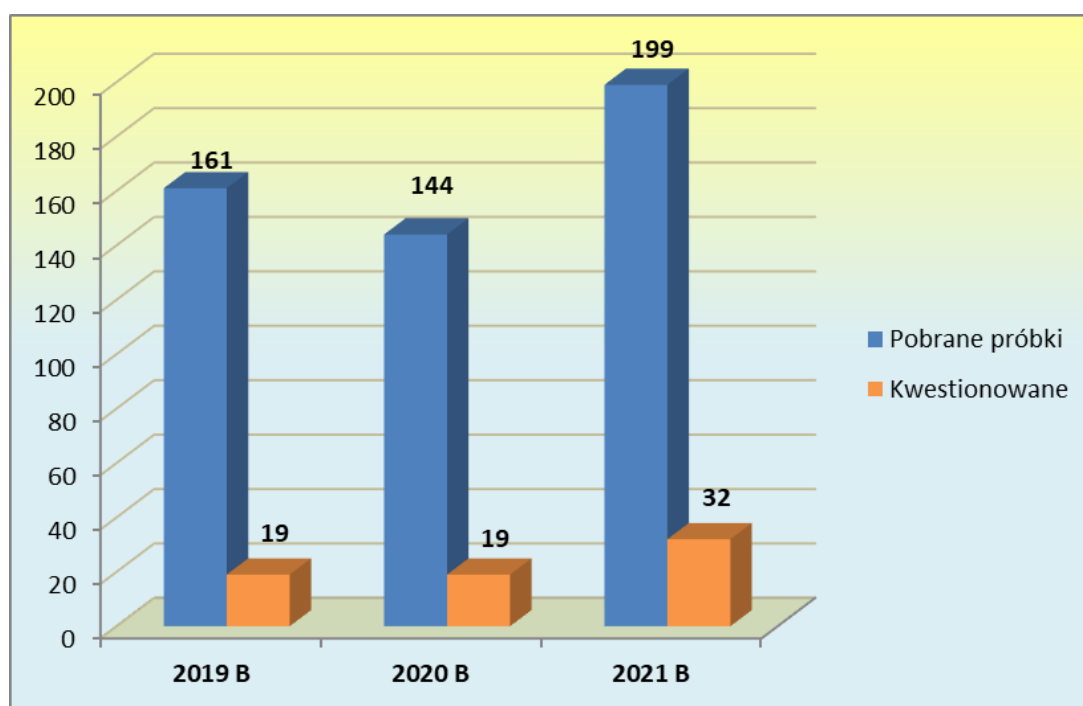
W gminie Otmuchów na 36 miejscowości, niezwodociągowana pozostaje miejscowość Starowice (174 mieszkańców). Część tej miejscowości zaopatrywana jest przez wodociąg lokalny Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Starowicach, natomiast część przez wodociąg publiczny Starowice. W gminie Kamiennik z 14 miejscowości niezwodociągowana pozostaje jedna – Zurzyce.

W ramach prowadzonego urzędowego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia w 2021 r. pobrano 166 próbek wody do badań parametrów fizykochemicznych i 199 próbki wody do badań mikrobiologicznych. Przeprowadzono 118 kontroli związanych z pobraniem próbek wody do badania. Spośród wszystkich pobranych próbek ogółem zakwestionowano 32 próbki pod względem bakteriologicznym oraz 13 próbek pod względem fizykochemicznym. W przypadku próbek mikrobiologicznych na przestrzeni trzech ostatnich lat odsetek próbek kwestionowanych w stosunku do próbek pobranych kształtował się na następującym poziomie: w 2019 r. – 11,80%, a w 2020 r. – 9,67%, w 2021 r. – 16,08%.

Zanotowano zatem wzrost liczby kwestionowanych próbek mikrobiologicznych w stosunku do roku ubiegłego o 6,41% (Wykres nr 11 poniżej).

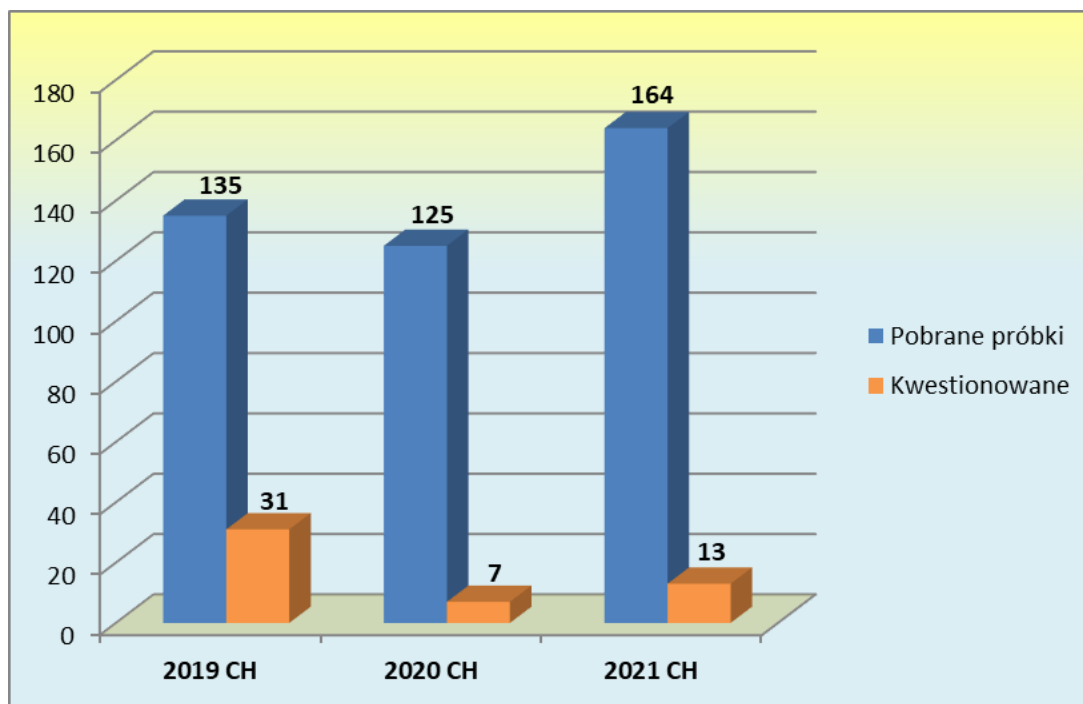
Występujące okresowe zanieczyszczenia bakteriologiczne wody przeznaczonej do spożycia dotyczyły głównie małych wodociągów produkujących < 100 m³ na dobę, a także wodociągów średnich, o produkcji wody od 100 do 1000 m³ na dobę. Możliwe przyczyny występujących w sieciach wodociągowych skażeń bakteriologicznych to głównie:

- słabo rozwinięta lub brak sieci kanalizacyjnej,
- nieprawidłowości na stacji uzdatniania wody (zbyt niskie dawki środka dezynfekcyjnego, rutynowe działania przy produkcji wody),
- częste awarie sieci wodociągowych (dot. głównie wodociągów starych, niemodernizowanych).



Wykres nr 11. Pobrane oraz kwestionowane próbki wody przeznaczonej do spożycia do badań bakteriologicznych w latach 2019 – 2021.

Analizując ilość kwestionowanych próbek fizykochemicznych należy zauważyć, iż odsetek próbek kwestionowanych w stosunku do próbek pobranych w 2020 r. uległ zwiększeniu. Na przestrzeni ostatnich trzech lat kształtował się w następujący sposób: 23% w roku 2019, 5,6% w 2020 r. oraz 7,93% w 2021 r. (Wykres nr 12 poniżej). Zanotowano więc niewielki wzrost liczby kwestionowanych próbek fizykochemicznych w stosunku do roku ubiegłego o 2,33 %. Przyczyną niewłaściwej jakości wody były głównie ponadnormatywna zawartość manganu oraz żelaza.



Wykres nr 12. Pobrane oraz kwestionowane próbki wody przeznaczonej do spożycia do badań fizykochemicznych w latach 2019–2021.

Odsetek kwestionowanych próbek, zarówno mikrobiologicznych jak i fizykochemicznych, przełożył się również na liczbę prowadzonych w ubiegłym roku postępowań administracyjnych dotyczących niewłaściwej jakości wody w wodociągach. W 2021 r. ogółem wydano 30 decyzji administracyjnych w tym zakresie.

Zgodnie z danymi na koniec 2021 roku, liczba ludności powiatu nyskiego zaopatrywana w wodę dostarczaną przez wodociągi wynosiła 133 723, z czego 99,76% ludności (133 399) korzystało z wody o dobrej jakości, natomiast 0,24% ludności (324) narażone było na korzystanie z wody o niewłaściwej jakości (jeden wodociąg produkował wodę o przekroczonej zawartości manganu – Gmina Otmuchów). Mając na uwadze lata wcześniejsze, jakość wody uległa nieznacznemu pogorszeniu. Na przestrzeni ostatnich trzech lat odsetek ludności korzystającej z wody o odpowiedniej jakości kształtował się następująco: 2019 – 100%, 2020 – 100%, 2021 – 99,76%.

Charakterystyka jakości wody w poszczególnych grupach wodociągów

Wodociągi o produkcji < 100 m³/dobę

W grupie tej znajdowało się 10 wodociągów, co stanowiło 29,41% wszystkich wodociągów znajdujących się pod nadzorem. Zaopatrywały one w wodę 3,06% mieszkańców powiatu nyskiego (tj. 4 100 osób). Skontrolowano 10 wodociągów, z których 1, tj. wodociąg publiczny Malerzowice, na koniec 2021 r. dostarczał wodę nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym pod względem zawartości żelaza.

Wodociągi o produkcji 100 – 1000 m³/dobe

W grupie tej znajdowało się 14 wodociągów, co stanowiło 41,18 % wszystkich wodociągów znajdujących się pod nadzorem. Zaopatrywały one w wodę 42,64 % mieszkańców powiatu nyskiego (tj. 57 018 osób). Skontrolowano 14 wodociągów, z których wszystkie na koniec roku 2021 dostarczały wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym.

Wodociągi o produkcji 1000 – 10000 m³/dobe

W grupie tej znajdowały się 4 wodociągi, co stanowiło 11,76% wszystkich wodociągów znajdujących się pod nadzorem. Zaopatrywały one w wodę 52,01% mieszkańców powiatu nyskiego (tj. 69 542 osób). Skontrolowano 4 wodociągi, z których wszystkie na koniec roku 2021 dostarczały wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym.

Inne podmioty zaopatrujące w wodę do spożycia

W grupie tej znajdowało się 6 wodociągów, co stanowiło 17,65% wszystkich wodociągów znajdujących się pod nadzorem. Zaopatrywały one w wodę 2,29% mieszkańców powiatu nyskiego (tj. 3 063 osób). Skontrolowano 4 wodociągi, z których wszystkie na koniec roku 2021 dostarczały wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym.

V. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Podstawowe zadania Oddziału Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w 2021 r.:

- nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym żywności i żywienia na wszystkich etapach produkcji i obrotu,
- podejmowanie działań w ramach systemu RASSF (system wczesnego powiadamiania o bezpośrednim lub pośrednim niebezpieczeństwie grożącym zdrowiu ludzkiemu pochodzącemu z żywności), w celu właściwego identyfikowania i szacowania zagrożeń ze strony żywności o niewłaściwej jakości zdrowotnej,
- kontrola nadzorowanych obiektów pod względem realizacji systemu kontroli wewnętrznej, w tym prawidłowości stosowania zasad GHP, GMP i systemu HACCP,
- nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia oraz środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi, w tym pozostającymi w sprzedaży wysyłkowej (przez Internet).

Zakres nadzoru sanitarnego

Zestawienie liczbowe z prowadzonej działalności za lata 2019-2021.

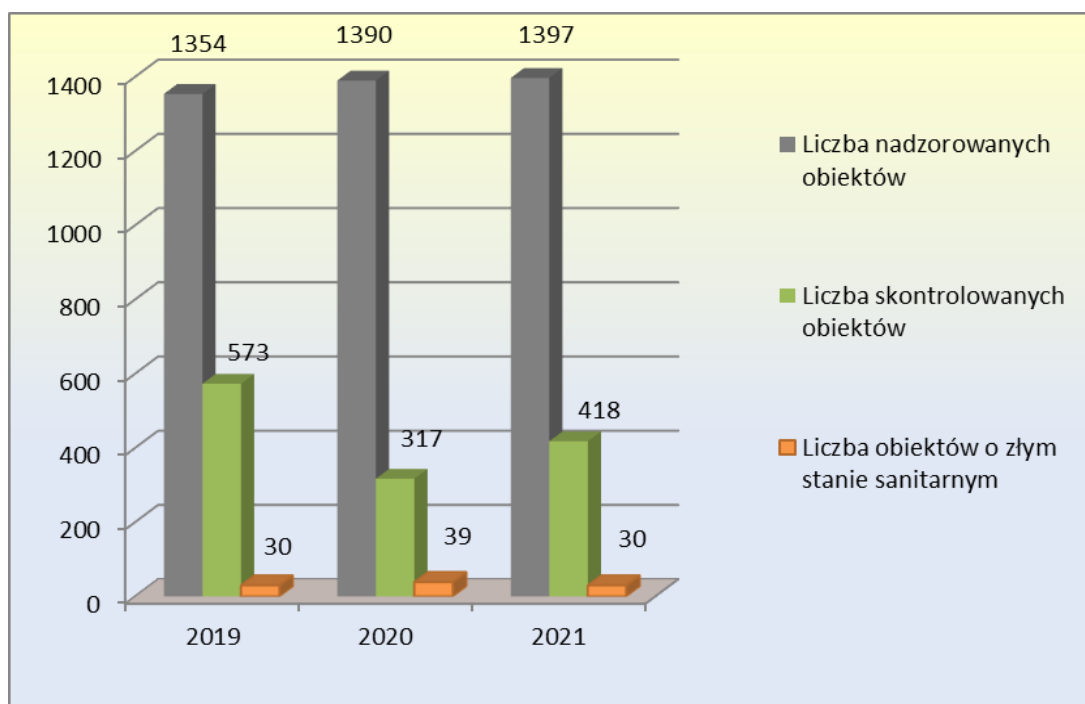
Lp.	Wyszczególnienie	powiat nyski		
		2019	2020	2021
1	Liczba obiektów objętych nadzorem	1354	1390	1397
2	Liczba skontrolowanych obiektów	573	317	418
3	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego	408	220	276
4	Liczba wydanych decyzji w wyniku naruszenia wymagań	96	64	54
5	Liczba nałożonych mandatów	50	35	32
6	Na kwotę (zł)	14.200,00	9.200,00	7.950,00

7	Liczba przeprowadzonych kontroli i rekontroli	719	377	490
8	Liczba sporządzonych protokołów kontroli sanitarnej	683	358	472
9	Liczba wydanych decyzji zatwierdzających zakład	107	84	94
10	Liczba pobranych próbek	289	177	270
11	Liczba próbek zdyskwalifikowanych	9	6	1

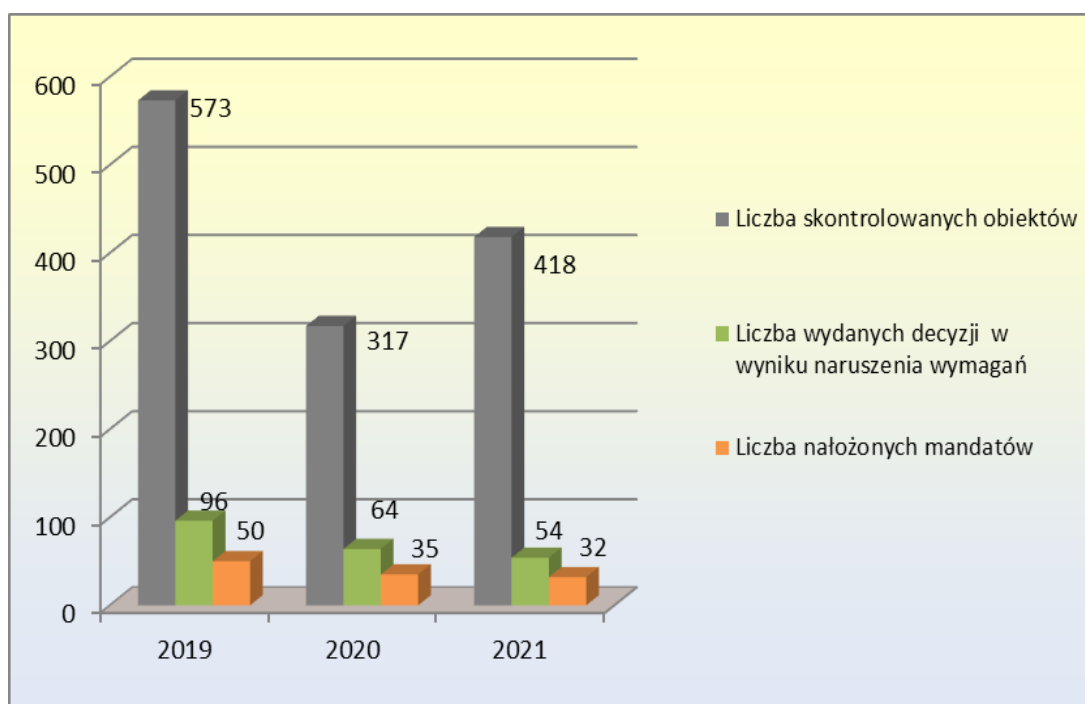
W roku 2021 na terenie powiatu nyskiego w ewidencji znajdowało się 1397 zakładów żywności, żywienia i przedmiotów użytku. Przeprowadzono 490 kontroli i rekontroli w 418 zakładach przeprowadzono 276 ocen zakładów wg arkusza. W postępowaniu administracyjnym wydano 54 decyzje w wyniku naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz nałożono 32 mandaty na kwotę 7.950,00 zł. Poniżej zestawienie liczbowe z nadzoru i stanu sanitarnego wg grup obiektów, tj.:

Lp.	Rodzaj obiektu	Liczba obiektów wg rejestru zakładów w ciągu roku	Liczba skontrolowanych obiektów	Liczba przeprowadzonych kontroli i rekontroli	Liczba nałożonych mandatów	Na kwotę (zł)	Liczba wydanych decyzji administracyjnych
1	Zakłady produkcji żywności w tym:	291	41	52	2	450,00	14
1a	producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni	205	4	4	0	0	0
2	Zakłady obrotu żywnością	632	205	252	25	6.200,00	29
3	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego w tym:	284	96	104	5	1.300,00	9
3a	zakłady małej gastronomii	131	42	44	0	0	0
4	Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	155	73	79	0	0	2
5	Zakłady usług cateringowych	2	0	0	0	0	0
6	Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	1	1	0	0	0
7	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	31	2	2	0	0	0
OGÓLEM		1397	418	490	32	7.950,00	54

Poniżej przedstawiono również liczbowe porównanie działalności kontrolno – represyjnej w formie graficznej – Wykres nr 13, Wykres nr 14.



Wykres nr 13. Działalność kontrolna w latach 2019-2021.



Wykres nr 14. Działalność represyjna w latach 2019-2021.

Stan sanitarny zakładów żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Zgodnie z obowiązującym prawem żywnościowym obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności spoczywa na przedsiębiorcach branży spożywczej.

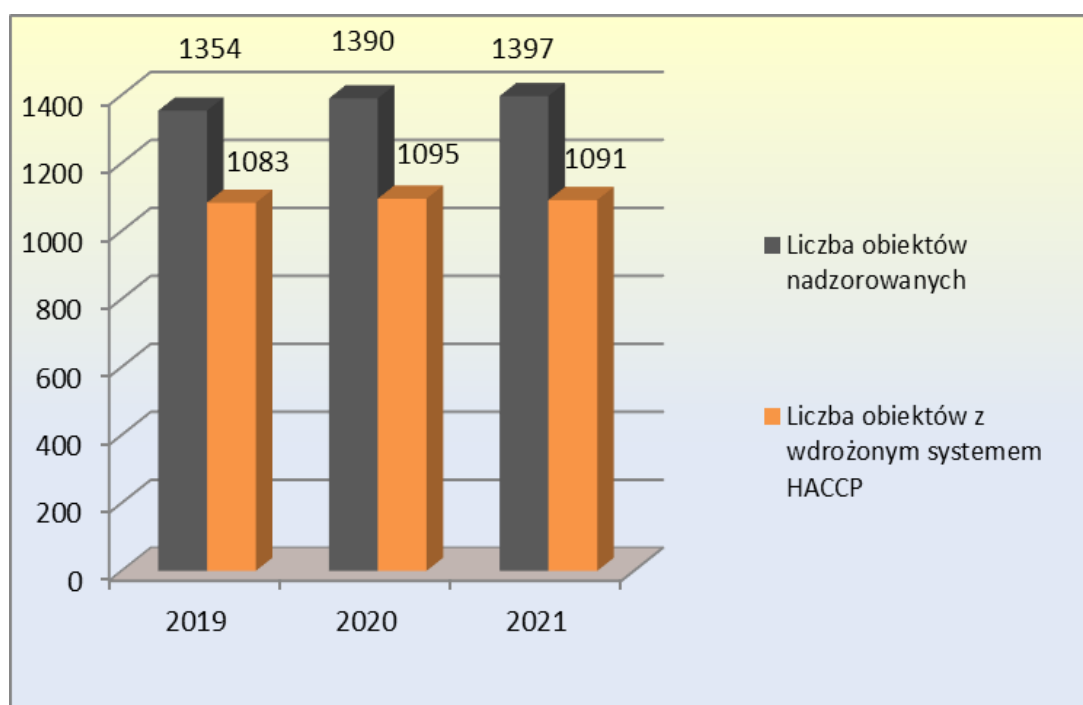
Najczęściej stwierdzone uchybienia w 2021 roku dotyczyły:

- nierealizowania instrukcji / procedur GHP i HACCP,
- wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości i terminu przydatności do spożycia,

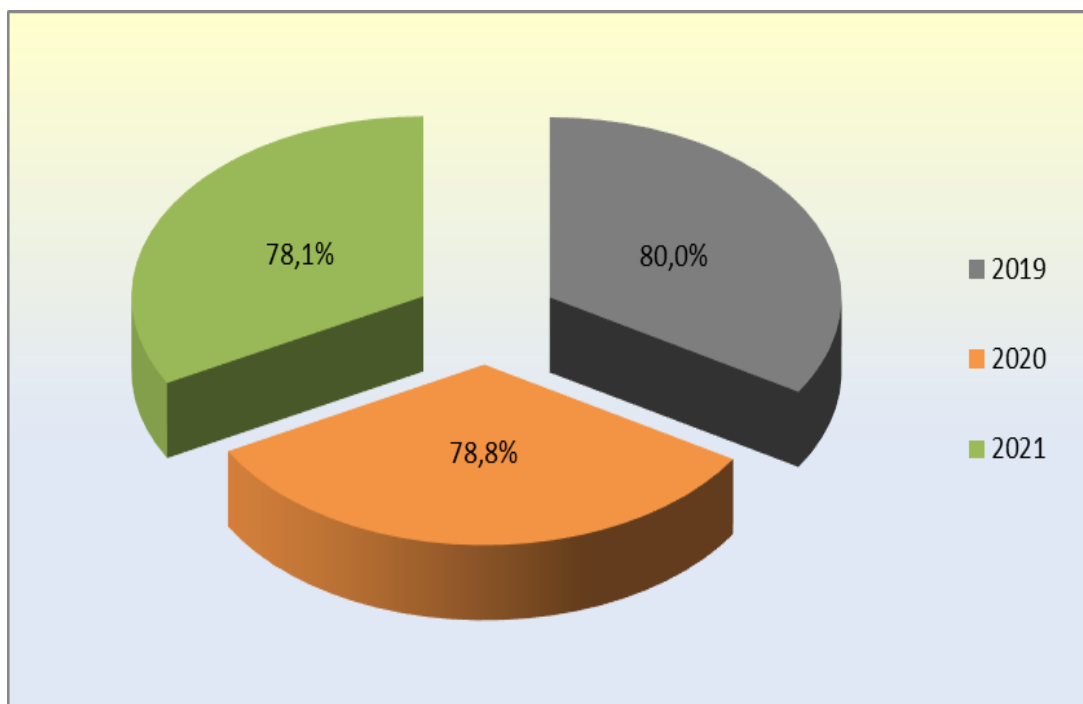
- złego stanu technicznego zakładu (ścian, sufitów),
- braku czystości pomieszczeń zakładu, urządzeń, sprzętu i wyposażenia,
- braku dopływu bieżącej zimnej i ciepłej wody przy punktach poboru wody,
- braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- braku monitorowania temperatury w urządzeniach zamrażalniczych, brak termometru,
- braku odpowiednich procedur HACCP dla prowadzonej działalności,
- braku odprowadzenia ścieków do kanalizacji przy zlewozmywaku,
- niewłaściwego odpływu wody brudnej w przygotowalni wstępnej,
- braku dwukomorowego zlewozmywaka do mycia sprzętu, który zdemontowano,
- nieprzestrzegania stanowisk pracy/krzyżowanie się dróg,
- braku wentylacji nad piecem do pizzy,
- braku środków higieny,
- nieprawidłowego oznakowania etykiet pieczywa.

System HACCP w obiektach żywności i żywienia

System oparty na zasadach HACCP (Analiza Zagrożeń i Krytyczne Punkty Kontroli) wdrożono w 1091 obiektach na 1397 nadzorowanych w 2021 r., co stanowi 78,1% objętych nadzorem obiektów żywności i żywienia, w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności, przy uwzględnieniu wymagań higieny przy produkcji i dystrybucji żywności oraz współpracy i zaangażowania pracowników branży spożywczej (bez zakładów produkcji pierwotnej, skupów zbóż, innych obiektów obrotu, obiektów obrotu materiałami). Poziom wdrożenia systemu HACCP przedstawia Wykres nr 15 i Wykres nr 16.



Wykres nr 15. Wdrażanie systemu HACCP w latach 2019-2021 na terenie powiatu nyskiego.



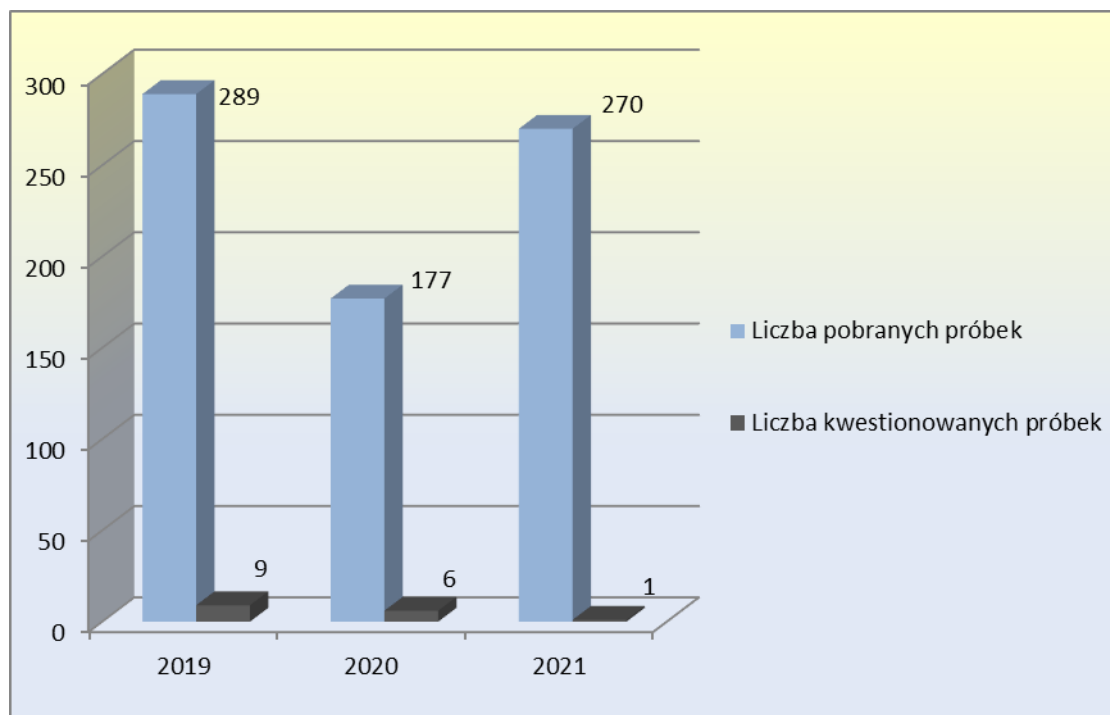
Wykres nr 16. Odsetek obiektów z wdrożonym system HACCP w stosunku do obiektów będących pod nadzorem w latach 2019-2021 na terenie powiatu nyskiego.

Jakość zdrowotna żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Nadzór nad jakością zdrowotną żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością prowadzony jest w ramach urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a próbki do badań pobierane są zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu” na dany rok, w odniesieniu do kierunków i zakresów badań.

W 2021 roku z terenu powiatu nyskiego do oceny jakości zdrowotnej w ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano ogółem 270 próbek, tj.: 253 próbki środków spożywczych, 10 próbek w związku z podejrzeniem wystąpienia ogniska zachorowania (w tym 1 próbkę jaj kurzych oraz 9 próbek wymazów sanitarnych), 3 próbki w kierunku badania tłuszczów stosowanych do smażenia (zawartość substancji zanieczyszczających (OleoTest® metoda kolorymetryczna), 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W 2021 roku dokonano oceny znakowania w 125 próbkach żywności pobranych w ramach urzędowej kontroli oraz w 8 próbkach żywności pobranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu obejmujących środki spożywcze specjalnego przeznaczenia, suplementy diety i żywność wzbogacaną.

Zakwestionowano 1 próbkę żywności, tj.: *Filet z piersi indyka kl. A, świeży, schłodzony. Mięsne Specjały* wyprodukowany przez Bomadek Sp. z o. o. ul. Słoneczna 16, 66-132 Trzebiechów, weterynaryjny numer identyfikacyjny: PL 08090501 WE, otok owalny, oznakowany: numer partii: 85, należy spożyć do: 30.05.2021, z powodu wykrycia obecności *Campylobacter* spp. w 10 g (wyzolowany szczep zidentyfikowano jako *Campylobacter jejuni*) - Sprawozdanie nr 075/21/MZ/N/0346 z dnia 01.06.2021 r. W związku z powyższym o wynikach badań powiadomiono pismem z dnia 02.06.2021 r. znak HŻ.9020.2.123.2021.MP powiadomiono właściwego Powiatowego Lekarza Weterynarii w Zielonej Górze, na terenie którego znajduje się zakład produkcyjny celem podjęcia działań zgodnie z kompetencjami (Wykres nr 17).



Wykres nr 17 Pobrane oraz kwestionowane próbki żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w latach 2019–2021.

W 2021 roku z obrotu pobrano do badań laboratoryjnych 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w tym:

- 2 próbki z importu w ramach urzędowej kontroli, tj.: 1 wyrób kuchenny z poliamidu (nylonu) - *Łopatka kuchenna nylon 33 cm redstone kitchen essentials SPATULA* w kierunku migracji sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAAs), 1 wyrób z melaminy - *Miska z melaminy średnica 12 cm* w kierunku migracji formaldehydu,
- 2 próbki w ramach monitoringu, tj.: 1 próbka produkcji krajowej - *Kieliszek X 25 ml Grecka Droga*, 1 próbka z UE - *Szklanka Trinkglas 300 ml* w kierunku migracji specyficznej ołowiu i kadmu.

Próbek nie kwestionowano.

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF

Informacje o żywności i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością, które nie spełniają wymagań przepisów prawnych i stanowią równocześnie potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów są przesyłane w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF obejmującego państwa członkowskie Unii Europejskiej w zakresie wczesnego powiadamiania o bezpośrednim lub pośrednim niebezpieczeństwie grożącym zdrowiu ludzkiemu pochodzącemu z żywności lub pokarmu. Celem systemu RASFF jest szybkie reagowanie dot. ograniczenia wprowadzania na rynek lub wycofania z rynku żywności i produktów ze względu na ochronę zdrowia ludzi.

W roku 2021 w ramach funkcjonowania systemu RASFF otrzymano 42 powiadomienia o niebezpiecznych produktach żywnościowych i paszach, w związku z którymi przeprowadzono 155 postępowań wyjaśniających dot. monitorowania wycofywania z obrotu:

- produktów spożywczych, tj.: Gruszki Williams Christ połówki w syropie 850 ml; Zestaw do sushi; Frytura gastronomiczna 100% olej palmowy rafinowany; Napój alkoholowy Seagram's Gin poj. 0,7 l; ciasto King cake; Serek o smaku waniliowym 120 g SM Jana; Serek o smaku

czekoladowym 120 g SM Jana; Premium quality hemp oil, dietary supplement (olejek konopny) 5 %, 5 ml i 10 ml, Total men”; Olejek cbd 250 mg best hemp extract 5 %, 5 ml; Machine Man burner -120 Kaps; Thermo Shape 2.0-180 Kaps; 7Nutrition Magnesium L-Threonate 120 kaps; Suplement diety pn.: dr. Rath phytobiologicals; Suplement diety pn.: Molekin Osteo 60 tabletek, Calcium+ Vit.C 300mg 20 tabl. sm. pomarańczowy, Calcium+ Vit.C 300mg 20 tabl. sm. poziomkowy, Calcium Duo Alergo + kwercytyna 20 tabl. mus., Plusssz Zizzz Disney poziomka 50 tabl., Plusssz 100% Multiwit.+Miner. 20 tabl. musujące, Biowap Osteo D3+K2 60 tabletek, Innovit, Vitamin D, 43,2 g; „Mama i ja, woda źródłana, niegazowana”; Szprot w sosie pomidorowym 170g King Oscar; Lody milka StVan 100 ml oraz Lody Milka StCru 100 ml, Lody czterosmakowe Augusto 2 l, Lody ice monster Augusto 8x70ml; Lody „M&M’s peanut ice cream stick 62g”, Lody „Snickers crisp xtra ice cream bar 47g”, Lody „Snickers xtra ice cream bar 66g”, Lody „Bounty extra ice cream bar 51,6g”, Lody „Twix extra ice cream bar 47g”; Figi suszone Bakalland 200g; POL-MAK Makaron pełnoziarnisty świderk 400g; Salami wielkopolskie vac; Orzechy pistacjowe 100 g. Bakalie z całego świata; jaja konsumpcyjne Wachulak; Ziele angielskie 1 kg ŻUK-POL; Pieprz czarny mielony 25 kg Acor; Mąka jagłana; Big Jeff Steak Sauce - Spicy Tomato Sauce; Truskawka mrożona klasa extra; Bazylia słoik 60 g; ALFPRO MIRROR GLAZE DIAMANT (żel nabłyszczający neutralny); Bezpośredni sok jabłkowy 100% tłoczony; „Mąka żytnia razowa typ 2000”,

- wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością: T-nylon spaghetti scoop; Kubek z melaminy z nadrukiem, Organic misa bambusowa śr. 24,5 cm, wyroby z tw. sztucznego LIBERTADO (zawierające mielony lub sproszkowany bambus), wyroby z tw. sztucznego BANNANA (zawierające mielony lub sproszkowany bambus), SMIKI Zestaw naczyń ŻYRAFA; SMIKI Zestaw naczyń RAKIETA; SMIKI Zestaw naczyń JEDNOROŻEC; Zestaw Naczyń Bambusowych BOCIOLAND; Chochla Smart-Multi, Łopatką do przewracania Smart-Multi, Łyżka do serwowania Smart-Multi; Tłuczek/ubijak do ziemniaków Smart-Multi; Trzepaczka /ubijak do jaj Smart-Multi; nylon bakspatel 33 cm.

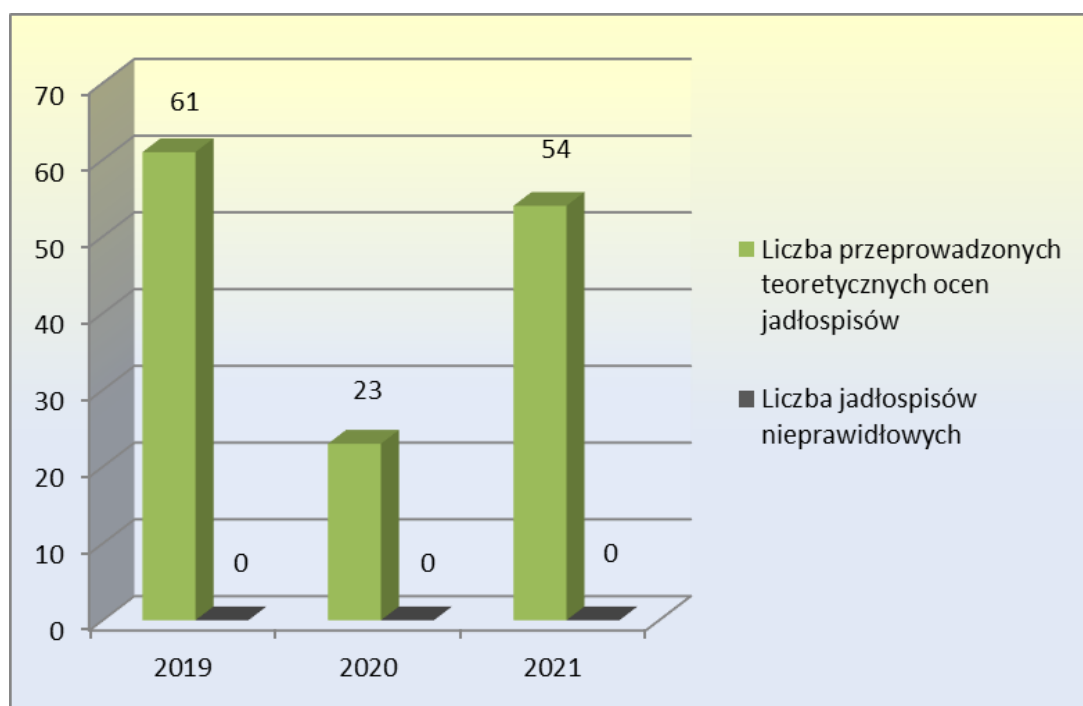
Ocena sposobu żywienia

Sposób odżywiania i żywienie jest ważnym elementem prawidłowego rozwoju oraz utrzymywania podstawowych funkcji organizmu i zdrowia, szczególnie dla określonych środowisk (dzieci w szkołach i przedszkolach, itp.). W 2021 r. dokonano 54 teoretyczne oceny jadłospisów w 54 zakładach żywienia zbiorowego – zamkniętego, w których prowadzono wyżywienie, co przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów objętych badaniami	Liczba ocenionych jadłospisów	Liczba jadłospisów nieprawidłowych
1.	stołówki w domach wczasowych	5	5	0
2.	bloki żywienia w szpitalach	4	4	0
3.	bloki żywienia w domach opieki społecznej	2	2	0
4.	stołówki w żłobkach i domach małego dziecka	5	5	0
5.	stołówki szkolne	17	17	0
6.	stołówki na koloniach, półkoloniach, obozach i zimowiskach	2	2	0

7.	stołówki w przedszkolach	15	15	0
8.	stołówki w domach dziecka i młodzieży	2	2	0
9.	stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	1	1	0
10.	inne zakłady żywienia	1	1	0
Ogółem		54	54	0

Ocenione jadłospisy nie wykazały nieprawidłowości – Wykres nr 18 poniżej.



Wykres nr 18. Ocena sposobu żywienia w zakładach zamkniętych żywienia zbiorowego w latach 2019 – 2021.

Ponadto w ramach nadzoru nad jednostkami systemu oświaty prowadzone są kontrole w sklepikach szkolnych oraz stołówkach szkolnych i przedszkolnych w zakresie spełniania wymagań przepisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.07.2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2016 r., poz. 1154). Wyniki kontroli przeprowadzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty w 2021 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ obiektów	Liczba obiektów		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów, w których stwierdzono niezgodności	
		Nadzorowanych	Skontrolowanych	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ
1.	Sklepiki szkolne	10	2	3	2	0	0
2.	Stołówki szkolne	52	22	22	17	1*	0
3.	Stołówki w przedszkolach	47	17	19	15	0	0

4.	Stołówki w bursach i internatach	0	0	0	0	0	0
5.	Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	3	1	1	1	0	0
Razem		112	42	45	35	1	0

* dot. stołówki Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych w Nysie, ul. Rodziewiczówny 1, gdzie stwierdzono zły stan techniczny sufitów w toalecie, zmywalni naczyń, przygotowalni wstępnej oraz niewłaściwy odpływ wody brudnej w przygotowalni wstępnej. W postępowaniu administracyjnym wydano 2 decyzje (nakazową i opłatową) w celu poprawy stanu sanitarnego.

Współpraca z innymi jednostkami/organami

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

Współpraca dotyczyła:

1. Wspólnych kontroli punktów sprzedaży mięsa i jego przetworów, prowadzonych na targowiskach wraz z funkcjonariuszami Policji – nie przeprowadzano.
2. Wymiany informacji w ramach nadzoru bieżącego:
 - do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Nysie przekazanie dokumentów z kontroli Stoiska sprzedaży miodu w Głuchołazach ul. Karłowicza 40 (Szpital MSWiA), prowadzonego przez producenta miodu tj.: Maria Rajca „Pasięka”, 48-340 Głuchołazy ul. Kraszewskiego 8, w związku z prowadzoną przez ww. podmiot działalnością w zakresie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego, przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej, na podstawie §5 ust. 1, ust. 2 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1703), celem objęcia nadzorem weterynaryjnym, w związku z przekazaniem przez Państwową Inspekcję Sanitarną Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji obiektów przez nią nadzorowanych,
 - do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Nysie przekazanie pisma Okręgowego Inspektoratu Pracy z dnia 30.08.2021 r. znak OP-PPR-A.060.174.2021.2 wraz z formularzem e-skargi/e porady/e-wnioski z dnia 26.08.2021 r. - anonim w zakresie nieprawidłowości związanych z brakiem kwalifikacji pracowników, ważnych książeczek sanitarno-epidemiologicznych osób zatrudnionych w zakładzie pracy Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Sistrzechowicach ul. Kopernika 24, 48-303 Nysa.
3. Wymiany informacji dotyczących dochodzeń w zakresie zatruc pokarmowych – 0,
4. Kontroli doraźnych (wspólnych) – 0,
5. Przekazania informacji o wynikach badań labor. (dot. śr. spoż. pochodzenia zwierzęcego o niewłaściwej jakości):
 - do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Zielonej Górze w związku z wykryciem obecności *Campylobacter* spp. w 10 g (wyzolowany szczep zidentyfikowano jako *Campylobacter jejuni*) w produkcie *Filet z piersi indyka kl. A, świeży, schłodzony. Mięśne Specjały* wyprodukowany przez Bomadek Sp. z o. o., ul. Słoneczna 16, 66-132 Trzebiechów, weterynaryjny numer identyfikacyjny: PL 08090501 WE - Sprawozdanie nr 075/21/MZ/N/0346 z dnia 01.06.2021 r.

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną obejmowała także przekazywanie do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Nysie listy zakładów zgodnie z Porozumieniem zawartym pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Nysie i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Nysie.

Współpraca z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa/Inspekcją Ochrony Środowiska

W 2021 r. zaplanowano 4 kontrole wspólnie z przedstawicielem Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w ramach Porozumienia z dnia 22 grudnia 2020 r. „w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” w 4 gospodarstwach w zakresie higieny produkcji pierwotnej owoców miękkich (truskawek, borówki amerykańskiej) oraz warzyw: pomidorów, tj.: Hortinova Sp. z o. o. Chróścina, ul. Ogrodowa 67, 48-320 Skoroszyce, Gospodarstwo Rolne Joanna Sperka, Sidzina ul. Grodkowska 2, 48-320 Skoroszyce, Gospodarstwo Rolne Tomasz Zuwała, ul. Długosza 7, 48-303 Nysa, Gospodarstwo Rolne Andrzej Piątek, Sidzina ul. Radziechowska 28, 48-320 Skoroszyce. Przeprowadzono 4 wspólne kontrole. W 3 obiektach pobrano 3 próbki świeżych owoców i warzyw produkcji pierwotnej: pomidory (Hortinova Sp. z o. o.), czereśnie (Gospodarstwo Rolne Joanna Sperka), borówka amerykańska (Gospodarstwo Rolne Tomasz Zuwała) w kierunku zanieczyszczenia metalami szkodliwymi dla zdrowia. Próbek nie kwestionowano. W kontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie higieny produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.

Współpraca z Państwową Inspekcją Sanitarną

W zakresie przekazania informacji do właściwych terenowo Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych w ramach nadzoru bieżącego oraz o wynikach badań laboratoryjnych środków spożywczych, pobranych w ramach urzędowej kontroli, tj.:

- do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach w sprawie suplementu diety pn.: „FullRutin” 90 tabletek wyprodukowanego przez Silesian Pharma Sp. z o. o. ul. Szopienicka 77, 40-431 Katowice, oznakowanego numerem partii: 004, datą minimalnej trwałości: Najlepiej spożyć przed końcem: 01 2023, pobranego do badania w ramach urzędowej kontroli żywności w kierunku oznaczenia zawartości rutyny i przekazanego do badania do akredytowanego laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi ul. Wodna 40, 90-046 Łódź - sprawozdanie z badań nr WSSE.DLHŻ.9051.522.2021 z dnia 25.08.2021 r. W ww. próbce zawartość rutyny wyniosła $13,0 \pm 2,3$ mg/1 tabl. przy deklarowanej przez producenta wartości na opakowaniu, tj.: 25 mg/1 tabletkę. Powyższe przesłano celem wykorzystania służbowego w ramach pełnionego nadzoru i podjęcia stosownych działań zgodnie z ustawowymi kompetencjami.

Współpraca z Inspekcją Farmaceutyczną

W zakresie przekazania informacji do Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego o przeprowadzeniu czynności kontrolnych w 2 aptekach, tj.: Apteka Eliksir s. c. Małgorzata Sowińska, Przemysław Sowiński, 48-303 Nysa, ul. B. Prusa 3/1A oraz Apteka CEF@RM 36,6 48-303 Nysa ul. Piłsudskiego 47 Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Farmaceutycznego „CEFARM-WARSZAWA” S.A. w związku z pobraniem próbek: suplementów diety w ramach urzędowej kontroli w kierunku:

znakowania oraz zawartości rutyny i kwasów omega-3 oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego w kierunku zawartości substancji dodatkowych oraz znakowania.

Ogólna ocena obiektów żywności i żywienia

Liczba nadzorowanych obiektów zmienia się z każdym rokiem i tak w ewidencji w 2021 r. znajdowało się 1397 zakładów (w 2020 r. - 1390 zakładów, w 2019r. - 1354 zakłady). Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Nysie jest zróżnicowany. W 2021 r. nadzorem objęto 418 zakładów, w których przeprowadzono 490 kontroli.

W ramach prowadzonej działalności represyjnej w roku 2021 nałożono 32 mandaty karne na kwotę 7.950,00 zł (w 2020 r. - 35 mandatów karnych na kwotę 9.200,00 zł, w 2019 r. - 50 mandatów karnych na kwotę 14.200,00 zł). W 2021 roku nie kierowano do Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wniosków w celu wymierzenia kary pieniężnej, w związku z art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 25.08.2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 2021).

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Nysie, w związku z występowaniem w Polsce oraz na terytorium Republiki Czeskiej przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF), który nie stanowi zagrożenia dla zdrowia człowieka, jednakże jest poważnym zagrożeniem dla polskiej gospodarki prowadzi nadzór w:

- obiektach obrotu żywnością, w zakresie identyfikowalności, legalności wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego i postępowanie z odpadami oraz kontrole na targowiskach, w celu wykrywania nielegalnej sprzedaży mięsa wieprzowego i produktów pochodzenia wieprzowego, a także dziczyzny (mięsa z dzika) i produktów z niej otrzymanych,
- zakładach żywienia zbiorowego w celu weryfikacji źródeł pozyskania mięsa wieprzowego, dziczyzny (mięsa z dzika) i produktów z nich otrzymanych oraz sposobu zagospodarowania odpadów gastronomicznych.

W 2021 roku w ramach sprawowanego nadzoru nad zakładami przeprowadzono 148 kontroli w zakresie legalności wprowadzanego do obrotu mięsa i dziczyzny, co przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj zakładu	Targowiska i place handlowe	Stoiska i kioski na targowiskach	Zakłady żywienia zbiorowego	Obiekty obrotu żywnością pozostałe (sklepy, hurtownie, obrót ruchomy)
Liczba przeprowadzonych kontroli	0	1	52	95

VI. Stan sanitarny środowiska pracy

Warunki higieniczno – sanitarne w zakładach pracy

W 2021 r. w ewidencji pionu Higieny Pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu nyskiego figurowało 338 podmiotów. Skontrolowano 76 obiektów, w których przeprowadzono 78 kontroli. Liczba zatrudnionych wynosiła ogółem 12178 pracowników. Spośród skontrolowanych, najwyższą liczbę zakładów pod względem zatrudnienia pracowników stanowią zakłady w przedziałach od:

- (0-9) - 31 zakładów,
- (10-49) - 30 zakładów,
- (50-249) - 11 zakładów,
- (250 i więcej) - 4 zakłady.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego Oddział Higieny Pracy przeprowadził ogółem 78 kontroli. Liczba skontrolowanych podmiotów stanowiła 25,16% wszystkich zakładów ujętych w ewidencji. Tematyka kontroli obejmowała: ocenę narażenia pracowników na działanie szkodliwych i uciążliwych czynników środowiska pracy: fizycznych (hałas i drgania mechaniczne), chemicznych (w tym produktów biobójczych, prekursorów kat. 2 i 3), biologicznych, rakotwórczych i mutagennych oraz oceny stanu higieniczno- sanitarnego pomieszczeń oraz wprowadzania do obrotu i stosowania substancji i mieszanin chemicznych.

Ponadto prowadzone były 2 dochodzenia w sprawie podejrzenia choroby zawodowej, wydano 1 decyzję o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej.

W 2021 r. skontrolowano 10 zakładów, w których stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych, wg polskiej klasyfikacji działalności (PKD) oraz liczby zatrudnionych:

PKD 10 – 1 zakład, 6 osób na hałas,

PKD 16 – 1 zakład, 12 osób na hałas, w tym 10 na wibrację,

PKD 22 – 2 zakłady, 20 osób na hałas,

PKD 25 – 3 zakłady, 23 osoby na hałas, w tym 1 osoba na pyły i 14 na wibrację,

PKD 28 – 1 zakład, 10 osób, w tym 8 osób na hałas i 2 osoby na czynniki chemiczne,

PKD 29 – 1 zakład, 6 osób na hałas,

PKD 32 – 1 zakład, 2 osoby na hałas.

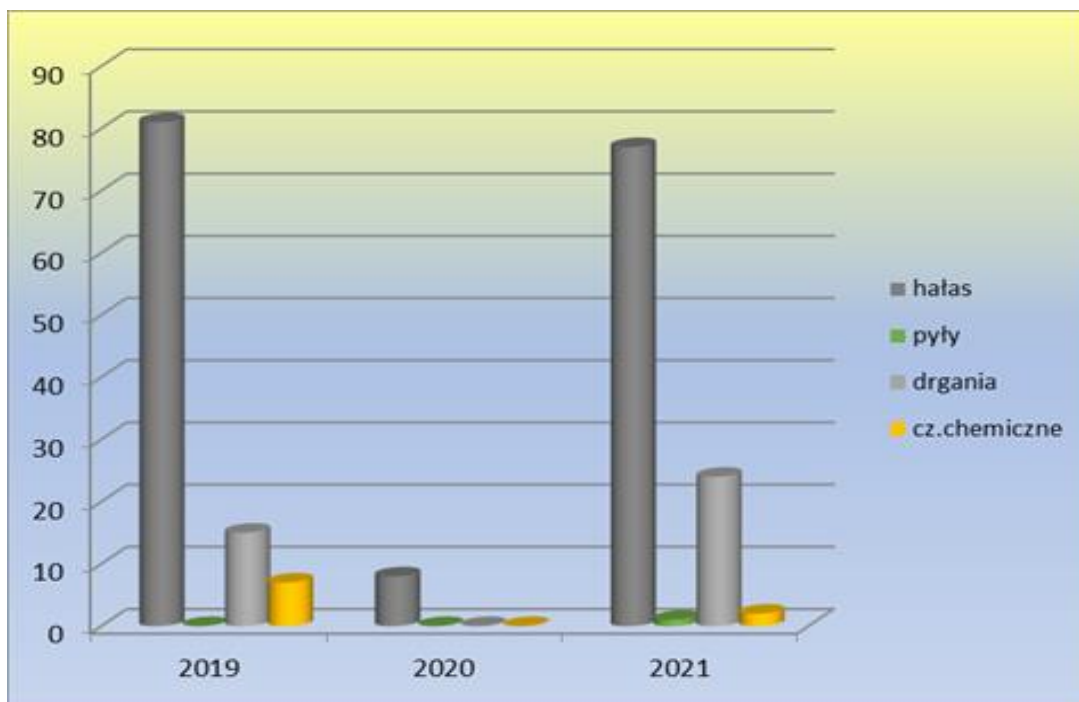
Tabela 1. Liczba osób narażonych na czynniki szkodliwe w latach 2019-2021 w powiecie nyskim.

Rok	2019	2020	2021
Hałas	81	8	77
Pyły	0	0	1
Czynniki chemiczne	7	0	2
Drgania mechaniczne	15	0	24

Analiza posiadanych danych wskazuje, że:

- nadal utrzymuje się liczba pracowników narażonych na hałas,
- zwiększyła się liczba pracowników narażonych na drgania mechaniczne,
- liczba narażonych na zapylenie i czynniki chemiczne utrzymuje się na stałym poziomie.

Kontrole w zakresie narażenia pracowników na hałas i drgania mechaniczne sprawiły, że pracodawcy skuteczniej realizują przyjęte programy działań organizacyjno – technicznych, stosują coraz to nowsze rozwiązania techniczne (montowane są obudowy dźwiękochłonne w obrabiarkach, wydzielane są strefy zagrożenia hałasem, modernizowany jest park maszynowy lub likwidowane są stanowiska pracy, na których były przekroczenia normatywów higienicznych). Zwiększyła się świadomość pracodawców odnośnie konieczności stosowania przez pracowników ochronników słuchu dobranych odpowiednio do poziomu narażenia. W ramach badań profilaktycznych pracownicy poddawani są obowiązkowym badaniom audiometrycznym.



Wykres nr 19 Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDS/NDN w latach 2018-2020 w powiecie nyskim.

Ocena narażenia zawodowego na czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy.

W ewidencji zakładów, w których występuje narażenie na działanie czynników rakotwórczych i mutagennych znajduje się 39 podmiotów, w których przeprowadzono 8 kontroli. Przeprowadzone kontrole obejmowały realizację przez pracodawców wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 2335) – m.in. sporządzania raportów dotyczących narażenia, czy kontaktu ze szkodliwymi czynnikami rakotwórczymi, prowadzenia rejestru prac w narażeniu na czynniki rakotwórcze oraz rejestru imiennego pracowników. Ogólna liczba pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze wyniosła 231, w tym 71 kobiet. Uchybienia w zakresie czynników rakotwórczych stwierdzono w 1 zakładzie, w którym stwierdzono nieprowadzenie rejestrów prac w narażeniu na czynniki rakotwórcze oraz brak rejestru pracowników.

Wykaz skontrolowanych zakładów z podziałem na rodzaj czynności zawodowych, podczas których dochodzi do narażenia na kontakt z czynnikami rakotwórczymi oraz liczby zatrudnionych (wg. PKD):

- PKD 16 – 4 zakłady, prace związane z narażeniem na pył drewna – narażonych 13 osób,
- PKD 17 – 7 zakładów, prace związane z narażeniem na formaldehyd - narażonych 102 osoby, w tym 2 kobiety,
- PKD 36 – 1 zakład, uzdatnianie wody – narażonych 3 pracowników, kobiety,
- PKD 41 – 1 zakład, montaż konstrukcji drewnianych – narażonych 4 pracowników,
- PKD 84 – 1 zakład, promieniowanie jonizujące – narażonych 30 pracowników,
- PKD 86 – 2 zakłady, promieniowanie jonizujące – narażonych 73 pracowników.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że pracodawcy dopełnili obowiązków wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 2335).

Ocena narażenia pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych występujących w środowisku pracy.

W ewidencji figuruje 130 zakładów, w których pracownicy zatrudnieni są w narażeniu na działanie czynników biologicznych. Przeprowadzono 15 kontroli, podczas których stwierdzono, że liczba pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie szkodliwego czynnika biologicznego kat. 2 i 3 wynosiła ogółem 747 osób narażonych na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zaliczanego do 2 grupy zagrożenia w tym 664 osoby narażone na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zaliczanego do 3 grupy zagrożenia. Nie stwierdzono występowania szkodliwego czynnika biologicznego grupy 4 w żadnym z kontrolowanych zakładów pracy.

Wykaz skontrolowanych zakładów z podziałem na rodzaj czynności zawodowych, podczas których dochodzi do narażenia na kontakt z czynnikami biologicznymi oraz liczby zatrudnionych (wg. PKD):

PKD 10 - 2 zakłady – przemysł spożywczy 54, narażonych 9 pracowników,
PKD 17 – 1 zakład – przemysł papierniczy, narażonych 12 pracowników,
PKD 25 - 1 zakład – branża metalowa, narażonych 4 pracowników,
PKD 28 - 1 zakład - przemysł maszynowy, narażonych 58 pracowników,
PKD 41 – 1 zakład – przemysł drzewny konstrukcje, narażonych 80 pracowników,
PKD 84 – 1 zakład – zakład karny, narażonych 170 osób,
PKD 86 – 4 zakłady – służba zdrowia, narażonych 391 osób,
PKD 96 – 3 zakłady – pralnie, narażone 23 osoby.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli w jednym zakładzie stwierdzono nieprawidłowości:

- brak rejestrów prac w narażeniu na czynniki rakotwórcze,
- brak rejestru pracowników w kontakcie z czynnikiem biologicznym,
- brak oceny ryzyka dotyczącego czynników biologicznych,
- brak procedur i instrukcji.

Pozostałe wymogi prawa związane z występowaniem w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych są przestrzegane przez pracodawców.

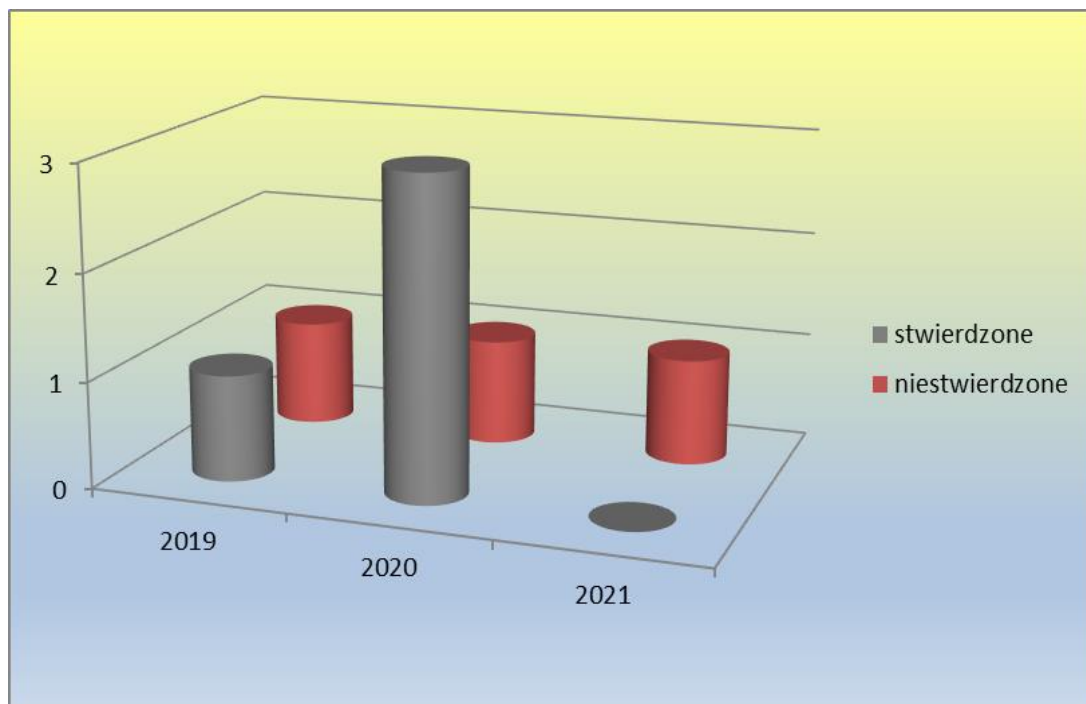
Choroby zawodowe

W 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie nie wydał decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej, natomiast wydał 1 decyzję o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej:

Nr sprawy	Nazwa choroby i numer z wykazu chorób zawodowych	Zakład pracy
HP.907.1.2021.SG	„przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanego sposobem wykonywania pracy”, jako choroby zawodowej pod postacią zespołu cieśni nadgarstka	Starostwo Powiatowe ul. Piastowska 33 48-300 Nysa

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25.11.2013 r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 1367 z późn. zm.) do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nysie wpłynęły 2 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej.

Ponadto na wniosek Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu prowadzono postępowanie dotyczące podejrzenia pylicy krzemowej (poz. 3.1 wykazu chorób zawodowych) w Gospodarstwie Pomocniczym Typ 09 przy Zakładzie Karnym w Nysie.



Wykres nr 20. Liczba chorób zawodowych stwierdzonych i niestwierdzonych na terenie powiatu nyskiego w latach 2019 – 2021.

Na podstawie wydanych decyzji można zaobserwować, że obniżyła się liczba stwierdzonych chorób zawodowych. Pracodawcy podczas kontroli i szkoleń informowani są o procedurach dotyczących chorób zawodowych i dzięki temu mogą bardziej przeciwdziałać ich powstawaniu poprzez zlecenie badań środowiska pracy, stosowania środków organizacyjno- technicznych (wentylacji, klimatyzacji), zalecaniu stosowania właściwie dobranych środków ochrony indywidualnej, które w dużym stopniu chronią pracownika przed czynnikami szkodliwymi środowiska pracy.

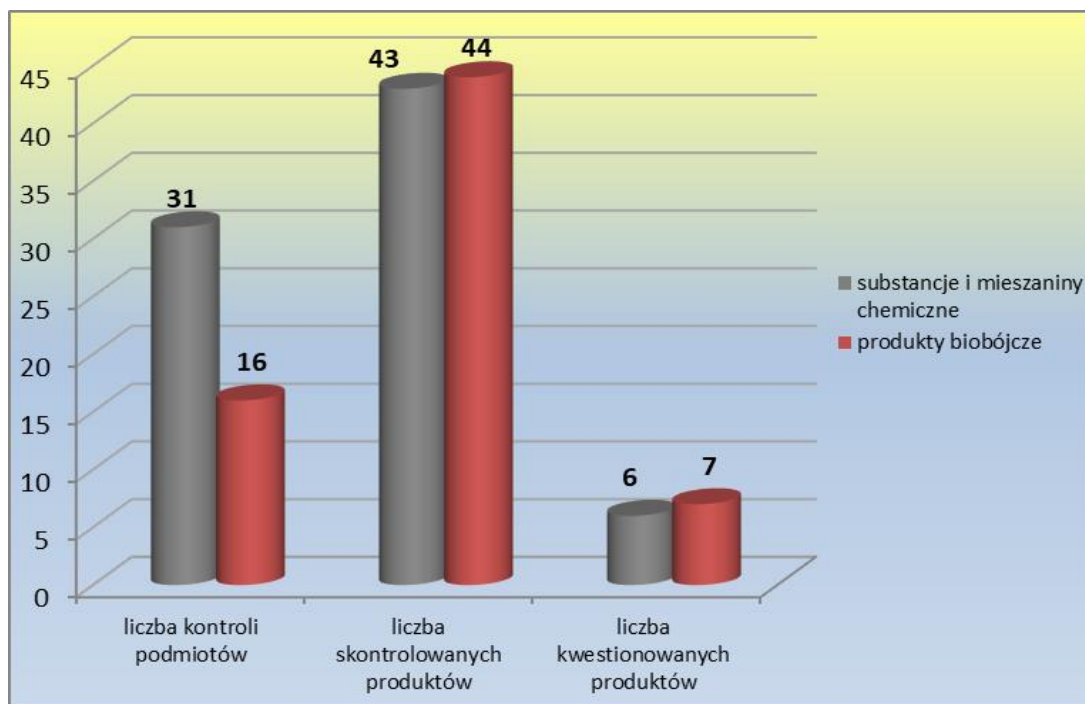
Substancje chemiczne i ich mieszaniny

W ewidencji pionu Higieny Pracy znajdowało się 79 podmiotów zajmujących się wprowadzaniem i stosowaniem produktów chemicznych w działalności zawodowej. Było to:

- 50 stosujących w działalności zawodowej mieszaniny chemiczne,
- 25 dystrybutorów,
- 3 dalszych użytkowników (formulatorów),
- 1 producent.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem prawa chemicznego w 2021 r. przeprowadzono kontrole u:

- 3 u formulatorów (dalszych użytkowników),
- 14 u dystrybutorów substancji i mieszanin chemicznych,
- 14 u stosujących w działalności substancje i mieszaniny chemiczne,
- 1 kontrola w zakresie prekursorów kat. 2 (nadmanganian potasu).



Wykres nr 21. Kontrole przeprowadzone w ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi w 2021r.

Prekursory narkotyków kat. 2 i 3

W ramach nadzoru nad prekursorami kat 2 i 3 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie zwrócił się do Urzędów Miasta i Gmin oraz zakładów pracy o informację nt. legalnego wykorzystania prekursorów w działalności zawodowej.

Podsumowanie i wnioski

W wyniku prowadzonego nadzoru sanitarnego nad chemikaliami stwierdza się coraz większą świadomość pracodawców pod kątem bezpieczeństwa, co wiąże się z odpowiednim doбором ochron indywidualnych dla pracowników, częstym przeprowadzaniu stosownych szkoleń bhp w zakresie chemicznym, opracowywaniu procedur i instrukcji postępowania co skutkuje zmniejszeniem zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych i wypadków przy pracy.

Realizacja zadań wynikających z nadzoru bieżącego

W związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym wydano 8 decyzji merytorycznych, w tym: 2 zmieniające termin obowiązków i 7 decyzji opłatowych.

VII. Stan sanitarny szkół, innych placówek oświatowo - wychowawczych oraz placówek wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2021 r. pod nadzorem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży były 163 stałe placówki nauczania i wychowania. W ramach prowadzonego nadzoru skontrolowano 52 placówki stałe (31%). W skontrolowanych placówkach stałych przebywało łącznie 5336 dzieci i młodzieży.

W bazie MEN było zgłoszonych 138 turnusów wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży. W ramach bieżącego nadzoru skontrolowano 54 (39 %) turnusy wypoczynku, z którego skorzystało 2293 dzieci i młodzieży.

Pracownicy Sekcji wydali 6 decyzje administracyjnych, które dotyczyły spełnienia wymagań lokalowych w żłobkach. Wydano 4 opinie na prowadzenie placówek - Niepubliczne Tatusiowe Przedszkole w Sowinie, Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące Vademecum w Nysie, Szkoła Branżowa II stopnia w Charbielinie oraz dla Domu Wczasów Dziecięcych „Karolina” w Jarnołówku.

W celu zapewnienia uczniom w szkołach podstawowych prawidłowych warunków zdrowotnych pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili w 2021 roku:

- **Działania w zakresie profilaktyki wad postawy u dzieci i młodzieży:** przeprowadzono ocenę dostosowania mebli do wzrostu uczniów w 2 szkołach podstawowych (Szkoła Podstawowa w Bodzanowie oraz Szkoła Podstawowa w Nowym Świętowie). Badaniem objęto dzieci z sześciu oddziałów, wykonano 41 oznaczeń. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych dokonano w dwóch szkołach podstawowych (Szkoła Podstawowa w Bodzanowie oraz Szkoła Podstawowa w Nowym Świętowie). Badaniem objęto dzieci z sześciu oddziałów, w trakcie których zważono 44 uczniów i ich tornistrów. Waga tornistrów nieprzekraczająca 10% ciężaru ciała uczniów występowała u 30 dzieci, do 15% ciężaru ciała uczniów u 11 dzieci. Nie zanotowano znaczących przekroczeń. Wyniki badań omówiono z dyrektorem szkoły, zalecono ważenie ciężaru tornistrów w późniejszym terminie. Pozostawiono materiały edukacyjne
- **Badania natężenia oświetlenia światłem sztucznym:** w 2021 roku nie przeprowadzono badań natężenia oświetlenia sztucznego w nadzorowanych placówkach
- **Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.** W 2021 roku wszystkie nadzorowane placówki posiadały wystarczające warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Dożywianie:

W szkołach podstawowych: Na podstawie danych uzyskanych w 2021 roku wynika, że z obiadów dwudaniowych korzystało 216 uczniów, z jednodaniowych 485.

Posiłki refundowane były dla 77 dzieci.

W Zespołach szkół: Z obiadów dwudaniowych korzystało 183 uczniów, z jednodaniowych 236. Z posiłków refundowanych nie korzystało żadne dziecko

Mleko podawano w 8 placówkach: sześciu szkołach podstawowych, dwóch zespołach szkół. Skorzystało 669 uczniów.

Nadzór nad przestrzeganiem realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych na terenie placówek oświatowych

W 2021 roku nie odnotowano nieprawidłowości w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych na terenie placówek.

Dodatkowe zadania:

W 2021 roku pracownicy Sekcji zaangażowani byli w zadania związane z epidemią COVID-19. W związku z występowaniem zakażeń SARS-CoV-2 w podległych placówkach, wydano **266 opinii dotyczących zmiany sposobu nauczania** na podstawie § 18 ust. 2a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 1604). Ponadto przeprowadzono 7 kontroli w zakresie przestrzegania wymagań przeciwepidemicznych wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U z 2021 r., poz. 861 z późn.zm.) w placówkach oświatowych.

VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

W roku 2021 komórka Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Nysie rozpatrzyła **211** różnego rodzaju spraw, w tym:

- **96 opinii** dotyczących środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację inwestycji.
- **20** opinii dotyczących uzgodnienia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- **19** opinii dotyczących uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko
- **1** odstępnie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
- **59** dokumentów określających stanowisko Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nysie zajęte w procesie dopuszczania obiektów budowlanych do użytkowania.
- **15** innych spraw - przekazano je do załatwienia właściwym instytucjom wg właściwości.
- **1 opinia** dokumentacji projektowych i koncepcji rozwiązań.

W roku 2021 pracownik Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wystawił **38** decyzji dotyczących opłat za czynności wykonane przez pracowników komórki Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego. W rozpatrywanym okresie przeprowadzono **42** kontroli obiektów i wizji lokalnych w terenie.

W porównaniu z rokiem ubiegłym wystąpił spadek ilości wydanych decyzji, postanowień i opinii z uwagi na pandemię COVID 19. Nie zmieniła się istotnie ilość obiektów zgłaszanych do użytkowania, w znacznej części były to inwestycje rozpoczęte w latach W porównaniu z rokiem ubiegłym wystąpił niewielki wzrost ilości wydanych decyzji i opinii z uwagi na zmniejszenie liczby zachorowania na pandemii COVID 19. Nie zmieniła się istotnie ilość obiektów zgłaszanych do użytkowania, w znacznej części były to inwestycje rozpoczęte w latach wcześniejszych.

Z obserwacji dokonywanych w terenie wynika, że na terenie powiatu podjęto realizację wielu obiektów budowlanych, dla których w minionym roku uzgodnień dokumentacji projektowej dokonano u uprawnionych rzeczoznawców d/s. sanitarnohigienicznych.

Z przyczyn zewnętrznych nie podejmowano merytorycznej współpracy komórki ZNS z miejscowym organem Inspekcji Weterynaryjnej – na naszym terenie nadal występuje brak przypadków projektowania lub realizacji inwestycji wymagających takiej współpracy.

Bez problemów natomiast układała się współpraca z organami samorządowymi w powiecie nyskim.

IX. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

W 2021 roku Sekcja Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w ograniczonym zakresie realizowała zadania wynikające z założeń krajowych (Ustawy o Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia), wojewódzkich (Wojewódzkiego Programu Promocji i Ochrony Zdrowia, Wojewódzkiego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV, Programu Przeciwdziałania Narkomanii). Szereg zadań realizowano w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną kraju i potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu nyskiego.

Działania oświatowo – zdrowotne kierowano do społeczeństwa powiatu nyskiego, tj.:

- dzieci i młodzieży w zakładach nauczania i wychowania (przedszkolach i szkołach wszystkich szczebli),
- dzieci i młodzieży uczestniczącej w wypoczynku w obiektach kolonijnych,
- społeczności lokalnej,
- seniorów

Dotyczyły one promowania zdrowego stylu życia na wielu płaszczyznach:

- zachowania zasad dystansu społecznego i higieny w przestrzeni publicznej oraz w warunkach domowych w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną,
- zapobiegania uzależnienia od tytoniu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych,
- promowania aktywności fizycznej i racjonalnego odżywiania w celu zapobiegania nadwadze i otyłości,
- poprawy sposobu żywienia i jakości zdrowotnej żywności w celu zapobiegania nowotworom zależnym od niewłaściwej diety,
- profilaktyki chorób nowotworowych,
- poprawy skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym, szczególnie wirusem HIV, WZW typu B i C, SarsCov-2

Zasadnicze zadania realizowane w 2021 roku polegały na:

- wspieraniu realizatorów przedsięwzięć prozdrowotnych koordynowanych przez PSSE poprzez udzielanie pomocy merytorycznej,
- edukacji bezpośredniej (prelekcje, rozmowy indywidualne, pokazy)
- prowadzeniu szeroko zakrojonej działalności informacyjno – edukacyjnej dot. profilaktyki rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-Co V 2.

Nie prowadzono działalności szkoleniowej związanej z realizacją ogólnopolskich interwencji programowych i nieprogramowych, monitoring realizacji tych zadań był znacznie ograniczony.

Koordinacja działań programowych i nieprogramowych

Programy edukacyjne i profilaktyczne o zasięgu ogólnopolskim realizowane w placówkach powiatu nyskiego:

1. „ARS, czyli jak dbać o miłość”, program dot. świadomego rodzicielstwa, współfinansowany w ramach Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych,
2. „Podstępne WZW” – program profilaktyki chorób wątroby, promocja szczepień skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych,
3. „Znamię. Znam Je?” – program edukacji profilaktyki nowotworów skóry skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych,
4. Skąd się biorą produkty ekologiczne” – program skierowany do 5 i 6 letnich przedszkolaków dot. budowania właściwych nawyków żywieniowych oraz zaznajamianie ich z tematyką rolnictwa ekologicznego.

Oprócz wymienionych w 2021 roku realizowano następujące interwencje i przedsięwzięcia:

1. Kampania Informacyjna „Wybieraj zdrową żywność” #EFSAChooseSafeFood – mająca na celu zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki (ze szczególnym uwzględnieniem misji EFSA) w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w UE oraz zachęcenia obywateli do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych.
2. Kampania „Bezpieczne Wakacje” – szereg działań, których celem jest zwiększenie świadomości dzieci dotyczącej szeroko pojętego bezpieczeństwa oraz form bezpiecznego spędzania czasu podczas wakacji.
3. Obchody Dnia Rzucania Palenia 2021 – akcja profilaktyczna dotycząca zerwania z nałogiem palenia papierosów.
4. Profilaktyka nowotworów piersi – mająca na celu zachęcenie kobiet do badań profilaktycznych.

Kampanie społeczne i akcje informacyjno – edukacyjne realizowane w 2021 roku dotyczyły głównie profilaktyki szerzenia się zakażeń wirusem SARS-Co V 2.

W ramach prowadzonych działań:

- przeprowadzono prelekcje i wykłady dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- opublikowano 125 postów w mediach społecznościowych i 6 artykułów na stronie internetowej,
- wydano 680 broszur, 680 ulotek, 21 plakatów, 30 kalendarzy na 2022 rok oraz materiały dydaktyczne do realizacji programów.

Wyżej wymienione aktywności wspierały realizację celów i zadań zleconych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Nysie w zakresie promocji zdrowia na terenie powiatu nyskiego. Prowadzone działania z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej kierowano były do: rodziców i opiekunów dzieci, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów, nauczycieli, wychowawców i pedagogów szkolnych, studentów, seniorów, pacjentów zakładów opieki zdrowotnej, pracowników ochrony zdrowia, przedstawicieli samorządów lokalnych oraz służb, inspekcji i straży.

X. Podsumowanie

1. W 2021 roku na terenie powiatu nyskiego w związku z pandemią SARS-CoV-2 sytuacja epidemiologiczna była bardzo dynamiczna odnotowano znaczny wzrost zachorowań tj. 9591 przypadków w porównaniu do roku 2020 tj. 5868. Większość zachorowań stanowiły przypadki pojedyncze i rodzinne, jednakże odnotowano też liczne ogniska zakażeń SARS-CoV-2. Natomiast wzrost zachorowań na inne choroby zakaźne miał charakter sezonowy przemijający. Jednakże nadal trzeba się liczyć z możliwością wystąpienia zachorowań na wysoce zakaźne i szczególnie niebezpieczne choroby zakaźne, będące wynikiem zawleczenia choroby do naszego kraju, w związku z liczną migracją ludności i wyjazdami turystycznymi ludzi do różnych krajów świata.
2. W 2021 r. w porównaniu do 2020 r. nastąpił dalszy spadek wykonawstwa szczepień u dzieci i młodzieży, w szczególności:
 - w 6 roku życia p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis o 6,7%
 - w 6 roku życia p/odrze, śwince, różyczce o 7,72%.

Wpływ na to ma niewątpliwie trwająca pandemia COVID-19, obawa rodziców dzieci objętych obowiązkiem szczepienia przez ewentualnym zakażeniem oraz wystąpieniem powikłań, ale również odmowa zaszczepienia dziecka wyrażona przez rodziców lub opiekunów na piśmie, co można wiązać z wpływem bardzo aktywnych w ostatnich latach tzw. „ruchów antyszczepionkowych”.

3. W ramach zachowania tzw. zimnego łańcucha chłodniczego począwszy od transportu szczepionek z magazynu WSSE w Opolu, przez jej przechowywanie w magazynie PSSE w Nysie, do wydawania, transportowania i przechowywania w placówkach wykonujących szczepienia ochronne. W dalszym ciągu szczególną uwagę zwracano na odpowiednią gospodarkę szczepionkami. Szczególny nacisk kładziony jest na to aby we wszystkich placówkach wykonujących szczepienia ochronne w urządzeniach chłodniczych do przechowywania szczepionek został założony całodobowy monitoring temperatury z powiadomieniem SMS. Obecnie większość placówek realizujących szczepienia ochronne na terenie powiatu nyskiego posiada ww. systemy.

4. Wszystkie placówki udzielające świadczeń zdrowotnych zaopatrzone były w wystarczającą ilość środków dezynfekcyjnych do dezynfekcji powierzchni, sprzętów i narzędzi medycznych oraz do dezynfekcji rąk i skóry jak również i środków czystościowych. Środki przechowywano i stosowano zgodnie z zaleceniami producentów. Wszystkie kontrolowane placówki dysponowały wystarczającą ilością sprzętu jednorazowego użytku. Podczas przeprowadzanych kontroli w nadzorowanych placówkach informowano o wytycznych odnośnie procesów sterylizacji i dekontaminacji wyrobów medycznych.
5. Prowadzono współpracę z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych, które mogą być przekazywane ze zwierząt na ludzi lub z ludzi na zwierzęta poprzez: przekazywanie wyników badań podejrzanych lub stwierdzonych zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne zwierząt, wyników obserwacji zwierząt podejrzanych na wściekliznę, wyników badań laboratoryjnych, środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego niewłaściwej jakości zdrowotnej, prowadzenia wspólnych kontroli sanitarnych.
6. W zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia, działania kontrolne dot. podejmowano także w przypadkach zgłoszeń interwencji wnoszonych do PSSE w Nysie, których przyjęto 20, z czego 15 interwencji nie potwierdzono, natomiast 5 interwencji było uzasadnionych. Nałożono 4 mandaty karne na kwotę 700,00 zł.
7. W związku z działaniami podejmowanymi w ramach funkcjonowania systemu RASFF wycofano z obrotu produkty spożywcze w ilości 120,56 kg i 89,55 l oraz 45 szt. wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, celem zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia mieszkańców powiatu.
8. Stopień zwodociągowania poszczególnych gmin powiatu nyskiego w 2021 r., nie uległ zmianie i podobnie jak w ubiegłym roku kształtuje się na poziomie 99,67%. Pomimo tak wysokiego wskaźnika poziomu zwodociągowania, w dalszym ciągu mieszkańcy 3 gmin (Głucholazy, Otmuchów, Kamiennik) nie mają zapewnionej wody przeznaczonej do spożycia pochodzącej z wodociągów publicznych i niewielki odsetek ludności korzysta z wody pochodzącej z ujęć indywidualnych studni przydomowych (ponad 400 osób).
9. Zgodnie z danymi na koniec 2021 roku, liczba ludności powiatu nyskiego zaopatrywana w wodę dostarczaną przez wodociągi wynosiła 133 723 i w **99,76%** korzystała z wody o dobrej jakości.
Na przestrzeni poprzednich dwóch lat odsetek ludności korzystającej z wody o właściwej jakości kształtował się na poziomie 100%, zanotowano zatem niewielkie pogorszenie w tym zakresie.
10. Liczba zgłaszanych i organizowanych kąpielisk na terenie powiatu nyskiego, w stosunku do roku ubiegłego, nie uległa zmianie. Organizatorzy na terenie powiatu nyskiego, nie decydują się ani na prowadzenie kąpielisk ani na prowadzenie miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.
11. Biorąc pod uwagę wynik klasyfikacji wody w Kąpielisku Jeziora Nyskiego w Skorochowie z 2 ostatnich sezonów kąpielowych (tj. 2020 r. i 2021r.), który klasyfikuje jakość wody jako **jakość niedostateczną**, należy jednoznacznie stwierdzić, że nastąpiło **znaczne pogorszenie** jakości wody w przedmiotowym Kąpielisku. Pogorszeniu uległy nie tylko parametry mikrobiologiczne wody w zbiorniku, ale również ma ono związek z pogłębiającym się problemem coraz częstszego występowania zakwitu sinicowego w zbiorniku Jeziora Nyskiego, zwłaszcza w trwającym sezonie letnim.
12. Zgodnie z aktualnymi przepisami dotyczącymi pływalni, zarządzający pływalnią obowiązany jest zarówno dokonywać oceny spełniania przez wodę na pływalni wymagań rozporządzenia poprzez prowadzenie: bieżącej obserwacji wody, systematycznego i udokumentowanego nadzoru pracy urządzeń oraz badań jakości wody w zakresie wymagań mikrobiologicznych

i fizykochemicznych na pływalni jak również informować ludność o jakości wody na pływalni w swoim obiekcie poprzez odpowiednie komunikaty, natomiast właściwy państwowy inspektor sanitarny obowiązany jest do dokonania zbiorczej rocznej oceny jakości wody, poprzez analizę: parametrów jakości wody na pływalni, wyników badań wody wykonanych przez zarządzającego pływalnią, zakresu i częstotliwości wykonywania tych badań oraz zastosowanych metodyk referencyjnych analiz, jak również wyników badań wody na pływalni wykonywanych przez właściwego państwowego inspektora sanitarnego przed wydaniem oceny.

Większość zarządców pływalni (10), za wyjątkiem spółki działającej pod firmą Hotele Gorzelanny Sp. z o. o. Spółka Komandytowa oraz Przedsiębiorstwa Handlowo-Uslugowego Agnieszka Żurakowska w Pokrzywnej 48, prowadziło ocenę jakości wody w sposób prawidłowy, zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2015 r., poz. 2016 z późn. zm.) i w związku z tym można uznać, że w ocenianym okresie, bezpieczeństwo sanitarne osób korzystających z większości pływalni, zostało przez poszczególnych ich zarządców zapewnione.